

DE RESERVE OFFICIER

Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren

1 2008

HET BESTUUR EN DE LEDEN VAN DE
KONINKLIJKE VERENIGING VAN NEDERLANDSE RESERVE OFFICIEREN
HEBBEN DE EER EN HET GENOEGEN OM
HARE MAJESTEIT KONINGIN BEATRIX
TE FELICITEREN MET HAAR 70STE VERJAARDAG OP 31 JANUARI 2008

In deze Reserve Officier:

- *Een interview met de commandant van het Korps Nationale Reserve* p. 4
- *Een verslag van de commando-overdacht Groep Luchtmacht Reserve* p. 10
- *Employer support: een terug- én vooruitblik (deel 1)* p. 14
- *Een nieuwe serie: de musea van de krijgsmacht* p. 22
- *Uit en thuis: een reservist in Bujumbura en Brabant* p. 24

AANMELDINGSFORMULIER VOOR HET LIDMAATSCHAP VAN DE KONINKLIJKE VERENIGING VAN NEDERLANDSE RESERVE OFFICIEREN

Naam: Registratienr.:
Voorletters: Marinernr.:
Titels: Krijgsmachtdeel: KL / KM / KLu / Kmar *)
Adres: Rang:
PC en woonplaats: Wapen / Dienstvak:
Land: Status: Actief / Regulier / BD *)
Telefoon thuis: Afdeling (zie achterzijde v/h blad)
Telefoon werk: Beroep / Functie:
Telefoon mobiel: Post-/ Bankrek:
E-mail: Machtiging voor incasso: Ja / Nee **)

*) Doorhalen wat niet van toepassing is.

**) Indien u hier Ja omsingelt geeft u toestemming om de jaarlijkse contributie via een automatische incasso van uw rekening af te boeken.
Voor de tarieven verwijzen we u naar pagina 3 van ons blad 'De Reserve Officier'.

Plaats: Datum - - Handtekening

Dit formulier zo volledig mogelijk ingevuld sturen naar: KVNRO, t.a.v. de ledenadministratie, Postbus 95395, 2509 CJ Den Haag

DRINGENDE OPROEP !!

De redactie van De Reserve-Officier is al enige tijd naarstig op zoek naar ondersteuning. Een redactie van slechts 2 vrijwilligers is niet genoeg om met enige regelmaat dit blad met voldoende kwaliteit te laten verschijnen. Aan de andere kant kunnen we gelukkig constateren dat de oproepen in de recente edities in elk geval geleid hebben tot een regelmatige aanlevering van kopij van een voldoende niveau en relevantie door onze leden. Het basismateriaal is dus voldoende aanwezig en de leden van onze vereniging zijn meer dan alert genoeg om ons ook te attenderen op zaken die relevant zijn en de moeite van het publiceren waard. We zijn dan ook gewoon blij met deze positieve ontwikkeling! Maar, aan elk voordeel kleef een nadeel zoals een groot Nederlands filosoof stelde. We hebben onvoldoende menskracht om alles goed en doordacht te beoordelen voordat we het publiceren. Daarom zijn wij op zoek naar :

EEN REDACTEUR

De redacteur zal samen met de huidige redactieleden stukken schrijven en redigeren. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om samen met de voorzitter of een van de andere redactieleden interviews af te nemen van personen die een voor reserveofficieren relevante positie in de samenleving, civiel en militair, bekleden. Tot slot signaleert hij / zij maatschappelijke en militaire kwesties en ontwikkelingen die relevant kunnen zijn voor plaatsing in ons verenigingsorgaan.

Daarnaast zijn we op zoek naar:

EEN LAY-OUT / DTP-DESKUNDIGE

De lay-out en DTP-deskundige zal samen met de redactie de stukken in het juiste format plaatsen en van relevant beeldmateriaal voorzien. Hij/zij zal daarna sturing geven aan het grafische bureau dat de uiteindelijke opmaak en druk van De Reserve Officier verzorgt.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de redactie op ro-redactie@kvnro.nl of met Marc Daverveldt op nummer 06 – 46 200 858.

De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren is de vereniging voor alle reserve officieren van de Nederlandse krijgsmacht.

De vereniging is opgericht te Utrecht op 22 december 1917 en aangesloten bij de Confédération Interalliée des Officiers de Réserve (CIOR) en de Confédération Interalliée des Officiers Médicaux de Réserve (CIOMR).

ALGEMEEN SECRETARIAAT

Postbus 95395
2509 CJ 's-Gravenhage

VERENIGINGSBUREAU

(bezoek na afspraak)
Wassenaarseweg 2a
2596 CH 's-Gravenhage
Telefoon (070) 316 29 40
Fax (070) 382 47 78
E-mail bureau@kvnro.nl

CONTRIBUTIE:

€ 37,50 per jaar
€ 20,00 aro/vaandrig/kornet/studerend
Abonnement De Reserve Officier:
€ 15,00 per jaar
Korting bij incassomachtiging:
€ 2,50 op alle bedragen
Postbank nr. 380720

REDACTIE DE RESERVE OFFICIER

KLTZ S. Stienstra
Maj M.C.J.B. Daverveldt
Postbus 95395
2509 CJ 's-Gravenhage
E-mail ro-redactie@kvnro.nl

Kopij kan worden ingeleverd bij bovenstaand redactieadres. Aanlevering uitsluitend in digitale vorm (e-mail of diskette), bij voorkeur als Word-bestand. Foto's en ander beeldmateriaal zijn altijd welkom. Digitale foto's zijn alleen bruikbaar in jpg-formaat en van hoge resolutie. De redactie behoudt zich het recht voor zonder opgave van redenen aangeboden kopij te weigeren, in te korten of aan te passen.

VOLGENDE SLUITINGSDATUM KOPIJ:

15 april 2008
Geplande verschijning:
Eind april 2008

ADVERTENTIETARIEVEN 2008

1/1 pagina € 380,00
1/2 pagina € 210,00
1/4 pagina € 130,00
1/8 pagina € 80,00

Steunkleur en full colour op aanvraag. Bij plaatsing voor meerdere nummers ineens geldt een kortingsstaffel. Informatie en plaatsingen bij de redactie: E-mail ro-redactie@kvnro.nl

LAYOUT EN DRUK

Compact drukwerken n.v.
Postbus 2054
6201 CD Maastricht

REDACTIONEEL

Allereerst, misschien wel te laat volgens de etiquette, maar daarom niet minder welgemeend, willen we u en de uwen een voorspoedig en gezond jaar toewensen. Een jaar waarin hopelijk de reservisten meer waardering krijgen voor datgene wat ze doen en datgene wat ze drijft.

Dat laatste wordt niet altijd even scherp gezien door de omgeving, maar ook niet door sommigen onder ons. Het is toch wonderlijk om te zien dat ondanks de grote inzet en betrokkenheid van veel reservisten, er soms scherpe kritiek wordt geuit over de wijze waarop deze inzet en betrokkenheid wordt vormgegeven. Hoge bomen vangen veel wind maar de wijze waarop de collega's die zich inspannen soms worden bejegend, verdient op zijn zachtst gezegd geen schoonheidsprijs. Maar hij die niet werkt, zal ook geen fouten maken... Overigens, als het aantal fouten het criterium is voor de inzet, wordt er binnen de KVNRO keihard gewerkt! We willen in dit kader graag nog een spreuk van onze leraar Latijn in herinnering roepen:

*Contra verbosos noli contendere verbis:
sermo datur cunctis, animi sapientia paucis.
Vermijd woordenwisselingen met klets-kousen:
elk kreeg een tong, maar weinigen verstand.*

De toekomst zal uitwijzen wie wie is...

Over deze Reserve Officier; we hebben geprobeerd weer een aantal verbeteringen door te voeren. Gelukkig krijgen we steeds meer en steeds betere kopij aangeleverd. Ook zijn we gestart met een nieuw 'feuilleton'; de reservisteneenheden van onze krijgsmacht. Elke aflevering zal bestaan uit een tweeluik; een interview met de commandant van de eenheid en een factsheet over deze eenheid. We beginnen met de getalsmatig grootste: het Korps Nationale Reserve. Maar in de volgende edities van De Reserve Officier zullen ook de andere onderdelen aan bod komen en zal het zeker niet beperkt blijven tot de Koninklijke Landmacht. Daarnaast zult u ook verbeteringen voor wat betreft de verenigingsinformatie aantreffen.

Ook nieuw is onze serie waarin we telkens een ander krijgsmacht gerelateerd museum onder de aandacht brengen. Het zal u niet verbazen dat het Stoottroepen Museum het spits mag afbijten in deze serie. De appel valt immers niet ver van de boom... Graag geven we u de gelegenheid om ons te attenderen op andere mooie collecties. Mail het ons op ro-redactie@kvnro.nl. U mag hierbij reclame maken!

Tot slot zijn we verheugd u deze Reserve-Officier in kleur aan te kunnen bieden. Hoewel dit voorlopig een éénmalige actie is, zullen wij bij een positieve ontvangst van deze wijziging waarschijnlijk in de toekomst alle edities in kleur uit gaan brengen.

We wensen u veel leesplezier!

De redactie.

LUITENANT-KOLONEL GERARD VAN DER THIEL, COMMANDANT VAN HET KORPS NATIONALE RESERVE.

DE MENS EN MILITAIR ACHTER EEN INDRUKWEKKENDE TITEL...

Interview: maj Marc Daverveldt

Het is woensdagavond half zes als ik overste Van der Thiel tref op de afgesproken locatie in een restaurant. Ik kom van mijn civiele werkkring en ontmoet er Van der Thiel die terugkomt van een groene dag bij CLAS. Hij is in gevechtspak en waarschuwt me dat hij zo uit de MOR komt. Ik kan er niet wakker van liggen; dat zijn luchtjes die bij militairen horen. Ik maak me wel wat zorgen om de andere gasten. CS-gas is niet de meest optimale combinatie bij een mooie zalmoot of een lekkere maaltijdsalade. Ik hoop er het beste van en bestel voor beiden een cappuccino. Ik steek van wal met, naar ik hoop, vragen die deze man ertoe zullen bewegen een gloedvol betoog te houden over zijn drijfveren en over waarom hij gelooft in het reservist-zijn in zijn algemeenheid en Natresser-zijn in het bijzonder.

WIE IS GERARD VAN DER THIEL, ALS MENS EN ALS MILITAIR?

‘Ik vind het leuk dat je met die vraag begint. Want ik stel de mens graag centraal’, steekt hij van wal. Van der Thiel is 51 jaar, optimist, gescheiden en vader van drie, inmiddels volwassen, kinderen. Hij is actief en leeft met zijn agenda. De dag die hij vreest is de dag dat zijn agenda leeg is. Niet dat hij dat snel verwacht, want er gebeurt altijd wel iets. Zijn motto, de mens die centraal staat, geeft hij inhoud door mensen naar hun doel te coachen. Hij probeert mensen zo te coachen dat ze zelfstandig hun taak kunnen vervullen of hun doel kunnen bereiken. Deze aanpak gebruikt hij ook in zijn civiele werkkring als business manager bij Stork Asset Management Solutions, een bedrijf dat gespecialiseerd is in industrieel onderhoudsmanagement.

Van der Thiel’s achtergrond als militair is dat hij aan de KMA heeft gestudeerd en daar een opleiding werktuigbouw heeft gevolgd. Daarna is hij als officier bij de Technische Dienst geplaatst. Elf jaar later heeft hij de Hogere Militaire Vorming (HMV) afgerond waarna een plaatsing bij de Landmachtstaf

volgde. In het jaar 1989, na de afronding van de HMV, heeft hij keuzes gemaakt. Deze keuzes leidden ertoe dat hij ontslag nam als beroepsofficier en in het bedrijfsleven ging werken. Via verschillende ICT-bedrijven komt hij uiteindelijk bij zijn huidige werkgever Stork terecht.

WAAROM WILDE U KORPSCOMMANDANT NATRES WORDEN?

Van der Thiel kijkt me enige ogenblikken indringend en met een twinkeling in zijn ogen aan. Dan vertelt hij dat hij in de tijd dat hij ontslag nam, dit automatisch betekende dat hij in de pot reservepersoneel terecht kwam. In de eerste paar jaar na zijn ontslag was hij niet actief bezig met deze reservestatus. En toen het weer begon te kriebelen, was de krijgsmacht wegens verbouwing op slot voor reservisten (periode 1992 – 1996. red). In 1996 werd hij benaderd voor een functie bij de staf van het Duits Nederlandse Legerkorps. Voordat dit kon worden geëffectueerd, ontdekte hij dat ook de functie van commandant 30 Natresbataljon vacant zou worden. De Natresbataljons waren toen net opgericht en het leek Van der Thiel een uitdaging om een dergelijk bataljon mee te helpen opbouwen. Twee jaar na zijn aantreden werd er een nieuwe korpscommandant gezocht. Alle drie de bataljonscommandanten waren potentieel kandidaat, maar. ‘... dat wilde ik niet!’ , aldus Van der Thiel. Ter nuancering vervolgt hij: ‘Althans toen niet. Ik geloof dat een officier niet te lang op een functie moet zitten, maar ik was nog lang niet klaar als bataljonscommandant.’ In 2005 werd hij opnieuw benaderd, nu door lgen Van Uhm. Deze wist nu wel de gevoelige snaar te raken. Daarnaast was Van der Thiel het naar zijn zeggen ‘aan het Korps Nationale Reserve verplicht dat hij de nieuwe korpscommandant zou worden’. De persoonlijke benadering door Van Uhm heeft zwaar meegewogen, maar ook Van der Thiel’s eerder genoemde visie dat je niet oneindig op je stoel moet blijven zitten speelde een rol. Na ruim 7 jaar is het ook voor een bataljon goed dat er een nieuwe commandant komt. Daarnaast telde het feit dat natops (nationale operaties) inmiddels door zowel de plaatsvervangend commandant landstrijdkrachten, tevens inspecteur reserve personeel KL, hoog op de agenda waren gezet. Ten slotte speelde ook de oprichting van Afdeling Reservisten Aangelegenheden (ARA) een rol bij de beslissing om te opteren voor de functie van korpscommandant.

WAT WILT U BEREIKEN ALS KORPSCOMMANDANT?

In het droomscenario ziet Van der Thiel dat het Korps Nationale Reserve in nauwe samenwerking met de ARA de gereedstellende eenheid wordt voor de Natreseenheden die worden ingezet in het kader van nationale operaties. Hij is van mening dat hiervoor een gemengde staf van reservisten en beroepspersoneel naar het model van de Natresbataljons noodzakelijk is. Hierbij zou de korpscommandant een reservist kunnen zijn en de plaatsvervangend commandant een beroepsofficier, of eventueel omgekeerd. Duidelijke ambivalentie klinkt door als hij stelt dat het Korps Nationale Reserve bij Koninklijk Besluit momenteel uitsluitend openstaat voor reserve personeel. Hierdoor is het niet mogelijk dat de korpscommandant een beroepsofficier is, maar als het korps een gereedstellende eenheid wordt, dient de staf te worden versterkt met beroepspersoneel. De visie is duidelijk, maar de conclusie dat het Korps Nationale Reserve dan ook open moet staan voor BOT-personeel

dat werkzaam is in de natops- en natressfeer, kan of wil hij niet (of misschien nog niet?) trekken. Ik vraag hem of dat eigenlijk niet logisch zou zijn, ook omdat dit naadloos aansluit bij één van de redenen om alle (!) militairen in de natopssfeer, dus ook zij die niet bij een Natresbataljon zijn ingedeeld, het natresembleem te geven. Deze gelijke behandeling tussen voltijd- en deeltijdmedewerkers zal zeker een deel van het onbegrip over de huidige regeling weg kunnen nemen. Van der Thiel beaamt dat er meerdere kanten aan de zaak zitten en verwacht dat het laatste woord er nog niet over gezegd is.

Terug naar de doelen die hij wil bereiken. Eén van de heikele punten op dit moment is dat een bataljonscommandant van de Natres feitelijk drie bazen heeft: de commandant van het RMC waaronder hij valt, het hoofd van ARA en de korpscommandant. Dat levert regelmatig spanningsvelden op voor deze bataljonscommandanten. Hij legt uit waar de schoen wringt en stelt dat het samenvoegen van de functie van hoofd ARA en die van korpscommandant een stap in de goede richting zou kunnen zijn. Daarnaast zou de onderbevelstelling van de bataljons bij de RMC's moeten wijzigen in een operationele onderbevelstelling. Hiermee zou dan de weg vrij worden gemaakt voor een betere coördinatie tussen de Natresbataljons zowel voor wat betreft opleiding en training, als bij inzet in het kader van nationale operaties.

Tot zo ver de organisatie. Van minstens zo groot belang is de uitstraling van het korps. Deze is op dit moment goed en zit al een aantal jaren in de lift. Er zijn geen tekenen die wijzen op een kentering, sterker nog, het imago van de militair, dus ook van de reservemilitair, lijkt wel parabolisch te stijgen. Zijn visie en wens bij het aanvaarden van zijn commando, namelijk een 'sterk, modern en zichtbaar Korps Nationale Reserve' is al voor een belangrijk deel verwezenlijkt.

ALS U NAAR UW KORPS KIJKT, WAT VALT U DAN OP AAN DE MENSEN DIE HET KORPS VULLEN?

Van der Thiel gaat eens recht zitten. Hij begint te glimmen van trots. 'Daar wordt je blij van! De kwaliteit van het personeel was nog nooit zo goed! Maar natuurlijk kan het altijd beter en daar moeten we ons voor blijven inzetten. De sterkte van de bataljons is boven de 90%, een cijfer waar menig BOT-collega bij de brigades jaloers op is. Ook met de werving gaat het goed. Er is voldoende instroom om zowel de sterkte als de kwaliteit op peil te houden'.

'Wat ook een recente ontwikkeling is, is het gegeven dat wij als voorportaal fungeren voor instroom op de KMA en KMS. Denk hierbij vooral aan studenten aan universiteiten en hogescholen die tijdens hun studie als militair worden opgeleid bij het korps en soms zo enthousiast worden dat ze definitief kiezen voor een carrière in de krijgsmacht. Hiermee hebben wij dus een wervende waarde voor de krijgsmacht. Maar het is zeker geen éénrichtingsverkeer. Veel van onze nieuwe collega's zijn namelijk afkomstig uit een BBT- of BOT-verband'.

Van der Thiel beseft dat een deel van de aantrekkingskracht die het korps op de laatste groep heeft, een gevolg is van het feit dat het korps nu met dezelfde moderne middelen is uitgerust als de overige eenheden van de landmacht. Waar vroeger (vóór 1996) de Natres het vaak moest doen met het (bijna) overtollige materieel van de landmacht, wordt nu soms een beroep gedaan op diezelfde Natres om materieel te leveren voor bijvoorbeeld Uruzgan, zoals recentelijk is gebeurd met Minimi's. Deze bleken daar harder te slijten dan voorzien en er werden door de Natres Minimi's beschikbaar gesteld om als vervanging naar Uruzgan te worden verstuurd. Van belang is

dan wel dat deze Minimi's op korte termijn door nieuw te bestellen exemplaren worden vervangen. Om dezelfde reden, en voor het moreel van het korps, moet de Natres meedoen aan het Soldier Modernization Program SMP. Van der Thiel onderkent dat de financiën en de uitzenddruk bedreigingen kunnen zijn voor kwaliteit en inzetbaarheid van het materieel van zijn korps. Als dat materieel niet op orde is, zal dat ontegenzeggelijk zijn weerslag krijgen op het enthousiasme van de mensen en daarmee op de uitstraling van de Natres.

Vervolgens praten we over de arbeidsvoorwaarden; een eigentijdse militaire eenheid moet ook eigentijdse arbeidsvoorwaarden kennen. Van der Thiel maakte zich al lange tijd zorgen over het loopbaanperspectief voor Natrespersoneel. Door de recente toevoeging van de reservistenpools op de RMC's en de reserveofficieren bij de veiligheidsregio's zijn er veel meer mogelijkheden ontstaan. Of de uitwisseling tussen beide groepen ook op gang zal komen zal de toekomst leren. Verder is hij blij met de rechtspositionele gelijkschakeling van reserve en overig personeel, hoewel er nog wel een aantal zaken moeten worden uitgewerkt.

Een ander punt waar het eerder genoemde Koninklijk Besluit soms de ambities van het korps en de krijgsmacht in de weg staan, is het principe dat het korps alleen op het nationaal grondgebied wordt ingezet. Als voorbeeld noemt hij het gegeven dat de Natres met enige regelmaat oefenvijand levert tijdens de opleidingen van bijvoorbeeld het Korps Commandotroepen. Deze opleidingen geven een win-win situatie want ze geven ook de Natres een prima oefenmoment. Object- en gebiedsbewaking horen bij de standaardtaken van de Natres, maar oefeningen om dit verder te bekwamen kunnen om allerlei redenen niet altijd in Nederland worden gehouden. Van der Thiel vindt het logisch dat er dan van het principe moet kunnen worden afgeweken. Bij uitzending van Natresmilitairen, op vrijwillige en individuele basis is een juridische constructie noodzakelijk om de Natresmilitair dan langdurig in werkelijke dienst te roepen.

De hoge motivatie van de Natresmilitair is een handelsmerk van het korps geworden. 'Ze zijn bereid tot zich tot het uiterste in te spannen!', snoeft Van der Thiel. 'Kijk maar naar de vierdaagse detachementen die in de prijzen vallen. Traditioneel zijn van de eerste vijf detachementen er altijd twee of drie van de Natres. Ook het vaantje van de bevelhebber gaat al jaren naar de Natres. De mannen en vrouwen zijn trots op hun imago en hun inmiddels verworven professionele status!'

WAT VALT U OP AAN DE OFFICIEREN VAN HET KORPS?

Veel van de huidige Natresofficieren zijn afkomstig uit de onderofficiersrangen van de Natres. Van der Thiel schetst een beeld waarin hij stelt dat officieren meer manager zijn en onderofficie-

De korps commandant naast de bevelhebber Igen Van Uhm

ren meer aanvoerder of leider. Beiden hebben hun taken in de krijgsmacht maar de officieren die uit de onderofficiersrangen doorstroomden, namen vaak hun eigen domein mee en dat is niet altijd even bevorderlijk voor het managen van een eenheid. Daarnaast zijn deze officieren weliswaar zeer ervaren en waardevol voor het korps maar een luitenant-PC van boven de 50 jaar is volgens Van der Thiel niet altijd optimaal.

Gelukkig vindt er recentelijk een grotere instroom plaats van jonge officieren. Dit komt voor een deel omdat er een aantal wat oudere officieren zijn doorgestroomd naar een functie bij de RMC's en de veiligheidsregio's. Maar aan het loopbaanpatroon dat door ARA is uitgestippeld kleven nog wel een aantal aspecten die nog nadere uitwerking behoeven. Zo is een commandant van een eenheid altijd commandant. Hij wordt te pas en soms te onpas benaderd door zijn mensen. De functies bij de RMC's en de veiligheidsregio's daarentegen zijn meer 'consultants- of adviseursfuncties'. 'Natuurlijk moet je daar ook een inspanning voor leveren, maar je hebt meer de beschikking over je eigen agenda, kunt meer activiteiten ontplooiën op het moment dat het jou uitkomt en als je 's avonds thuiskomt, kun je je adviseurstas in de hoek zetten en je civiele leven oppakken. Een goede commandant zijn is geen sinecure, want er is geen pauze!'

HEEFT U WENSEN OP HET GEBIED VAN KWALITEIT EN KWANTITEIT VAN DE OFFICIEREN VAN HET KORPS?

Van der Thiel is duidelijk in zijn antwoord op deze vraag; 'Meer doorstroming!' Zoals al eerder aangehaald zou hij graag zien dat officieren maximaal 3 tot 6 jaar op een functie worden geplaatst. Daarna zou er een vergelijkbare termijn aan kunnen worden toegevoegd met wederzijds goedvinden, maar liever ziet hij dan een doorstroming naar een andere functie. En dat zal niet voor iedereen zijn weggelegd. Een ander punt van zorg is de vulling van de RMC's en OVR-pools. Deze zijn nu voor 60 tot 65 % gevuld, waarbij dit bij RMC-west veel hoger ligt dan elders. Maar veel van de officieren die in deze pools zitten zijn nu al 55 jaar of ouder. Dat betekent dat er binnen nu en 5 jaar een sterke uitstroming plaatsvindt. De vraag rijst dan ook of het ambitieniveau niet te hoog is en of er niet met kleinere aantallen, wellicht (nog) meer actieve reservisten moet worden ingevuld.

WAT KUNNEN ACTIEVE RESERVISTEN DOEN (OF NOG MEER DOEN) AAN DE UITSTRALING VAN HET KORPS?

'Elke Natresser is actief en levert daarmee zijn of haar bijdrage aan de positieve uitstraling van het korps'. Dat is een uitspraak die staat en die door de schrijver niet zal worden tegengesproken...

Van der Thiel maakt zich wel zorgen om de binding met met name de natops-reserveofficieren bij de RMCs. Deze groep heeft nog geen sterke binding met het Korps Nationale Reserve. Hij ontwikkelt ideeën over de wijze waarop hij deze binding kan vergroten maar realiseert zich dat hier nog een wereld in te winnen valt.

Met deze conclusie zijn we na ruim een uur aan het einde van het interview gekomen. Ik neem afscheid van Van der Thiel. Hij heeft mij veel stof tot nadenken gegeven. Onderweg naar huis zal ik waarschijnlijk al beginnen met het analyseren en trekken van de eerste conclusies. Of eigenlijk nu al: Hij is gedreven en trots op zijn Korps, dat je gerust met een hoofdletter mag schrijven. Hij weet waar hij naar toe wil en het is altijd goed een leider met visie te zien.

DE GESCHIEDENIS VAN HET KORPS NATIONALE RESERVE

Het georganiseerd beschermen van eigen huis en haard heeft in Nederland een lange historie. Het Korps Nationale Reserve maakt volledig deel uit van de Nederlandse militaire organisatie en zet tegelijk die eeuwenoude traditie voort. Deze geschiedenis is eerder in het blad November Romeo gepubliceerd als onderdeel van de geschiedenis van getrainde en bewapende burgers in Nederland. De traditie van deze korpsen en milities wordt bewaard door het Korps Nationale Reserve.

Tekst: elnt Fred Warmer

DE NATIONALE RESERVE

De spanning tussen het westen en het oosten nam na de Tweede Wereldoorlog hand over hand toe. De Sovjetunie hield haar legermacht op de been in de gebieden die door de Russen waren bevrijd. De communistische staatsgreep in Tsjecho-Slowakije bracht de wereld in 1948 tot een nieuw kookpunt. Nederland zocht naar middelen om zichzelf in geval van nood te kunnen beschermen. Het overgrote deel van de landmacht was echter aan de andere kant van de wereld op Java en Sumatra in gevecht gewikkeld met Indonesische nationalisten. Al snel ontstond in Defensiekringen het idee om een nationale garde of 'reserve' op te richten, die verder ging waar de Bijzonder Vrijwillige Landstorm in 1940 moest stoppen.

LUCHTDOELARTILLERIE

De verwachtingen waren hooggespannen na de oprichting van de Nationale Reserve op 15 april 1948. De Chef Generale Staf sprak over 25 bataljons en er werd zelfs gedacht aan de oprichting van parachutisteneenheden. Het was slechts een illusie, want op 1 december 1949 telde de Nationale Reserve nog maar 3768 man, inclusief de luchtdoelartillerie. Inderdaad, luchtdoelartillerie. Naast reserve-infanterie kwam er ook reserve-luchtdoelartillerie, -marechaussee en -politie. Zelfs een drumband van de Nationale Reserve kwam van de grond.

HARSKAMP

In 1956 oefende de Nationale Reserve voor het eerst op de Harskamp, omdat het oefenterrein bij het eigen opleidingscentrum, de 'Golflinks' in Arnhem, te klein werd. Een oefening op de Harskamp duurde toentertijd een week. Deze oefeningen brachten de Natres in contact met de overige militairen, maar gewoonlijk oefende zij op doordeweekse avonden of op de vrije zaterdagmiddag.

DREIGENDE OPHEFFING

Medio 1956 telde de Natres op papier 12.967 man, maar velen voldeden niet aan hun verplichtingen. Besloten werd deze mensen te ontslaan. De regering overwoog zelfs om de hele Nationale Reserve af te schaffen. 1956 was echter ook het jaar van de onderdrukte opstand in Hongarije, goed voor een fors aantal nieuwe aanmeldingen. De 23.140 steunbetuigingen die Natressergeant Joop van Domselaar in 1957 aan de minister aanbood, wendden de dreigende opheffing af. Wel werd de Nationale Reserve gereorganiseerd in streekgebonden pelotons, die in de territoriale verdediging belangrijke objecten in hun omgeving moesten bewaken en beveiligen.

NAUWELIJKS GELD

Het hielp allemaal niet tegen de vergetelheid. Vierde de Nationale Reserve haar tiende verjaardag nog op enerverende wijze, de tien daarop volgende jaren deden haar vrijwel geheel uit de aandacht verdwijnen, zelfs uit die van de Koninklijke Landmacht. Voor de Nationale Reserve werd nauwelijks geld vrijgemaakt. Geoefend werd er in die jaren maar weinig. Maar interesse van hogerhand of niet, de Natresmilitairen draaiden trouw hun 25-uuroefeningen, bezochten de wekelijkse oefenavond en vershoten de hun spaarzaam toebedeelde munitie op de schietbaan.

TE OPTIMISTISCH

In 1977 maakte een rapport van de Adviesraad Defensie Aangelegenheden (ADA) korte metten met het idee dat de territoriale eenheden van Nederland klaar waren voor hun taak. De infanteriebeveiliging op eigen bodem was ontoereikend bewapend, te weinig geoefend en slecht uitgerust. Eenheden gaven bovendien een te optimistisch beeld over hun geringe personeelssterkte. Over de operationele inzetbaarheid van de Nationale Reserve was het rapport al evenmin positief. De rechtspositie van de Natresmilitairen was beneden de maat, de vergoedingen waren te laag en de geoefendheid bleef, ondanks de inzet van het personeel, beneden het gewenste peil. Verder somt het onderzoek op: sterk verouderde wapens, ontoereikende munitievoorraad en het ontbreken van verbindingsmiddelen.

KERNWAPENS

Het Warschaupact was in staat om met luchtoverwicht en luchtladingstroepen hard toe te slaan. Omdat de territoriale verdediging die waarschijnlijk niet kon terugdringen, zou inzet van kernwapens al snel onvermijdelijk worden. Om dat te voorkomen adviseerde de ADA een forse investering in de eenheden voor verdediging van het grondgebied. De vrijwilligers van de Natres traden toe tot het reservepersoneel van de KL en voor het eerst deed de Nationale Reserve mee in een verbeteringslag. De karabijn en de garand werden vervangen door de UZI, de FAL en de MAG en er kwamen portofoons. Wel hing de positie van de Natres nog altijd aan een zijden draadje. Het is te danken aan de onverwoestbare mentaliteit van haar leden zelf dat de Nationale Reserve in die jaren niet ter ziele is gegaan.

DE NATIONALE RESERVE REORGANISEERT

De aanpassing van het Besluit Nationale Reserve luidt in 1978 een periode in waarin de Nationale Reserve onder een gunstig gesternte lijkt te staan. De werving verloopt voorspoedig en het aantal pelotons wordt uitgebreid. Er komt meer structuur in de aanpak van personele, operationele, logistieke en opleidingszaken. Kortom, de Nationale Reserve lijkt haar 'gedoogstatus' ein-

delijk kwijt te raken en groeit uit tot een volwaardig onderdeel van de Koninklijke Landmacht. In augustus 1979 gaat met succes een groots opgezette landelijke wervingscampagne van start onder de slogan 'Geef een stukje van je vrije tijd'. Vanaf 1979 treden ook de eerste vrouwen tot de Nationale Reserve toe, ex-beroepsmilitairen, die in aantal voorlopig echter nog zeer beperkt blijven.

ANGST VOOR SABOTAGE

De grote belangstelling voor de Nationale Reserve komt op het moment dat er begin jaren tachtig angst bestaat voor sabotageacties van de Sovjetunie door zogeheten Spetnaz-eenheden. De Natres kan hier een helpende hand bieden voor eventuele militaire bijstand en voor de beveiliging van de lines of communication. De toenemende gelijkwaardigheid vereist daarom een strakkere oefendisipline. De Provinciale (later Regionale) Militaire Commando's worden verantwoordelijk voor de opleiding en training van Natrespelotons en compagniesstaven. De voorkeur voor de Nationale Reserve boven de infanteriebeveiligingscompagnieën Van Heutsz (IBC'en) voor de territoriale beveiliging berust echter niet alleen op bewondering voor de inzet en loyaliteit van de vrijwilligers. De belangrijkste reden is eenvoudig: de Nationale Reserve doet hetzelfde werk goedkoper.

KORPSSTATUS

De Nationale Reserve zou volgens veel vrijwilligers pas echt voor vol worden aangezien met een korpsstatus en een eigen vaandel. Al in december 1950 was er vanuit de Nationale Reserve een poging ondernomen om een eigen vaandel te verwerven. Bij Koninklijk Besluit van 14 oktober 1982, nr. 48 wordt uiteindelijk besloten tot de oprichting van een Korps Nationale Reserve als voortzetting van de Nationale Reserve. Door het Koninklijk Besluit van 28 maart 1983, nr. 27 wordt de Nationale Reserve 'Korps' als onderdeel van de Koninklijke Landmacht, met ingang van 1 januari 1983. Vooruitlopend op de verlening van de korpsstatus krijgt de Natres in augustus 1982 al een eigen korpsonderscheidingsteken.

KOUDE OORLOG VOORBIJ

Eind jaren tachtig, begin jaren negentig verbetert de veiligheidssituatie in Europa fundamenteel. De Sovjetunie heeft vanaf 1985 onder leiding van Michail Gorbatsjov een weg van openheid en ontspanning ingeslagen. Dit beleid luidt het einde in van de communistische regimes in Oost-Europa. Voordat iedereen het goed en wel beseft, is de dreiging uit het oosten voorbij. Het Korps Nationale Reserve blijft voorlopig echter werven en oefenen alsof de Koude Oorlog nog in alle hevigheid woedt. De Natres krijgt intussen door een ingrijpende reorganisatie van de Koninklijke Landmacht nieuwe taken in vredetijd, onder meer bij host nation support en rampenbestrijding. In het najaar van 1992 en het voorjaar van 1993 volgt de reorganisatie van het Korps Nationale Reserve zelf. Voor de Nationale Reserve betekent dit een teruggang van ongeveer 220 naar circa 140 sleutelpunten, die moeten worden beschermd tegen terrorisme, criminele activiteiten, antimilitaristische activiteiten, inlichtingenactiviteiten en sabotage.

EXTRA HANDJES

Het Korps bestaat in 1993 uit 82 pelotons onder 19 compagniestaven, een tamboerkorps – dat in oorlogstijd als stafwacht-detachement van staf NTC (later Nationaal Commando) moet optreden – en het Korpsbureau Natres. De totale sterkte van het Korps wordt teruggebracht naar zo'n drieduizend functies. De initiële taak blijft de bewaking van sleutelpunten, die gaandeweg overgaat in objectbeveiliging. Daarnaast kunnen delen van het Korps in vredetijd op vrijwillige basis worden ingezet voor bewakings- en beveiligingstaken bij de bestrijding van calamiteiten, voor de uitvoering van host nation support en voor steunverlening in algemene handlangersdiensten. Natresmilitairen fungeren daardoor vaak als 'extra handjes' voor klussen van de Landmacht waarvoor geen specifieke vaardigheden benodigd zijn. Het Korps heeft een vaste plaats veroverd tussen de wapens en dienstvakken van de Koninklijke Landmacht.

Overzicht Regionaal Militair Commando's en locaties Natres-bataljons per 2006

FACTSHEET

ORGANISATIE

Het Korps Nationale Reserve bestaat anno 2007 uit het korpsbureau, 5 bataljons en het tamboerkorps. De locaties en sterktes zijn:

Korpscommandant, -bureau en tamboerkorps:

Utrecht, De sterkte is circa 60 militairen.

10 Natresbat:

2 cien van elk 4 pels: RMC-noord, batstaf te Assen

20 Natresbat:

3 cien van elk 4 pels, 1 cie (C-cie) van 3 pels: RMC West, batstaf te Den Haag

30 Natresbat:

4 cien van elk 4 pels, 1 cie (E-cie) van 3 pels, RMC Zuid, batstaf te Vught

40 Natresbat:

3 cien van elk 5 pels en 1 cie (C-cie) van 4 pels, RMC Noord, batstaf te Harderwijk

50 Natresbat:

2 cien van elk 4 pels, RMC West, batstaf te Amersfoort.

De 5 bataljons hebben gezamenlijk een sterkte van circa 2650 militairen.

RMC-staven:

Daarnaast zijn circa 210 staffuncties bij de RMC's administratief gekoppeld aan de Natres. Het gaat hierbij om de officieren veiligheidsregio's en personeel voor de actiecentra van de RMC's. Alle nieuw in te stromen personeel bij de veiligheidsregio's wordt ingedeeld bij de Natres.

BEREIKBAARHEID

Korpsbureau Korps Nationale Reserve
Lgen Knoopkazerne
postbus 90004
3509 AA Utrecht
telefoonnummer 030 – 214 6054

Algemeen internet: <http://www.landmacht.nl>

Eigen site: <http://www.natres.nl>

TAKEN

Algemeen:

- De Landmacht zorgt in internationaal verband voor de verdediging van ons land en het bondgenootschappelijk grondgebied. Daarnaast levert de Landmacht een bijdrage aan de vrede, veiligheid en stabiliteit in de wereld.
- De peilers waar de missieanalyse van de Landmacht op rust zijn gevechtsoperaties, vredesoperaties en nationale operaties.

- Eén van de eenheden voor het uitvoeren van onderdelen van de nationale operaties is het Korps Nationale Reserve, waarvan de eenheden in principe regionaal, op het Nederlands grondgebied, zullen optreden.
- Bij de taken voor het Korps Nationale Reserve die voortvloeien uit de vijf vormen van nationale operaties zullen de taken onder buitengewone omstandigheden (art 5 operaties) niet worden genoemd of uitgewerkt. De NATRES-eenheden kunnen zich daarvoor indien noodzakelijk aanvullend voorbereiden.

MIDDELEN:

- Het Korps Nationale Reserve bestaat uit 5 NATRES-bataljons onderverdeeld in 17 NATRES-compagnieën ressorterend onder de Regionaal Militair Commandanten. De NATRES-compagnie bestaat uit 3, 4 of 5 pelotons en een NATRES-peloton bestaat uit 3 groepen en een commandogroep.
- De NATRES-groep is de belangrijkste bouwsteen in dit geheel, daar al het optreden binnen het Korps Nationale Reserve is terug te voeren naar niveau-II en niveau III.
- Ondanks het feit dat er geen niveau-IV en V optreden binnen het Korps bestaat, zijn er wel degelijk taken voor de bataljons- en compagniesstaven te onderkennen. Bataljons- en compagniesstaven hebben een voornamelijk een sturende, coördinerende en ondersteunende rol, gericht op de Opleiding en Training en het voorbereiden en uitvoeren van de opdrachten. De belangrijkste taak voor deze staven is het gereedstellen van samengestelde eenheden om de uiteindelijke taken te kunnen uitvoeren.
- Daar er geen wettelijke regeling bestaat die de medewerking van de civiele werkgever van de NATRES-militair afdwingt, is het niet zeker te stellen dat de NATRES-militair langdurig kan worden ingezet en kan het inzetten van organieke verbanden niet worden gegarandeerd. Door een tijdige jaarplanning is het wel mogelijk op niveau II en III te trainen, waarbij er vanuit gegaan kan worden dat tijdens deze trainingen ruim 80% van het personeel aanwezig is.
- Het Korps Nationale Reserve wordt in principe nationaal ingezet. In eerste instantie zullen de eenheden van de 17 Natres-compagnieën regionaal worden ingezet.

COMMANDO-OVERDRACHT GROEP LUCHTMACHT RESERVE OP 3 NOVEMBER 2007 TE SOESTERBERG

Op 3 november 2007 droeg de eerste commandant van de Groep Luchtmacht Reserve, Lt-kol P.F.H.N. Dekkers, het commando over de Groep Luchtmacht Reserve (GLR) over aan zijn opvolger Lt-kol Drs M.L.J.C. van der Woude.

Lt-kol Dekkers voerde sinds de oprichting van de GLR in november 2004 het bevel over deze eenheid. Van oorsprong is Dekkers jachtvlieger. In 2004 ging hij met FLO. Kort daarna is hij benaderd om als eerste commandant van de GLR aan te treden. In de drie jaar dat hij commandant was is de GLR qua personele vulling verdubbeld (van ruim 200 naar ruim 400 reservemilitairen). Ofschoon de Groep nog een groot aantal vacatures heeft (ongeveer 130) gaat de werving voorspoedig, hetgeen voor Lt-kol Dekkers aanleiding was in zijn afscheidsspeech de verwachting uit te spreken dat de GLR eind 2009 geheel gevuld zal zijn.

Direct voorafgaand aan de overdracht van de commando reikte Lt-kol Dekkers de eerste Luchtmachtmedaille uit aan een reservist, Kap F.C. Hage (een oud-beroepsofficier). De Luchtmachtmedaille wordt toegekend aan militairen die minstens 300 nachten van huis zijn geweest in het kader van operationele taakuitoefening, missies en uitzendingen. Dat het hier een primeur betreft bleek uit het feit dat er nogal wat touwtrekken nodig is geweest om helder te krijgen dat deze onderscheiding niet slechts aan voltijds militairen is voorbehouden.

Lt-kol Dekkers droeg vervolgens middels de overhandiging van de onderdeelsvlag het commando over aan zijn opvolger Lt-kol M.J.L.C. van der Woude. Overste Van der Woude begon zijn militaire carrière als vuurleider Flycatcher bij de Koninklijke Luchtmacht en dus als onderofficier. In 2001 keerde hij terug als actief reservist, waarbij hij op grond van zijn civiele achtergrond werd aangesteld in de rang van kapitein. Hij hield zich aanvankelijk bezig met de leiderschapstrainingen waar de reservecomponent van de KLu een naam hoog te houden heeft. Later had hij samen met kap G. Jaarsma en ondergetekende

zitting in de Stuurgroep Reservecomponent Koninklijke Luchtmacht, waar zij als reservisten samen met een aantal beroepscollega's invulling gaven aan de plannen die uiteindelijk tot de oprichting van de Groep Luchtmacht Reserve hebben geleid.

Binnen de staf van de GLR functioneerde Van der Woude vervolgens als Hoofd Bureau Opleidingen, Training & Evaluatie. Na enige tijd werd hij netwerkvoorzitter van IDEA, om vervolgens begin 2007 geselecteerd te worden voor de functie van Commandant GLR.

In zijn speech gaf Lt-kol Van der Woude aan zich in te zullen zetten voor het werkklimaat binnen de GLR, alsmede voor de ontwikkeling van een breder palet aan inzetopties, waarbij hij aangaf nadrukkelijk te zullen kijken naar de inzet van de GLR binnen het kader van Nationale Operaties/Civiel Militaire Samenwerking binnen Nederland. Voorts kondigde hij aan de relatie tussen inspanningen en resultaten, alsmede een meer gestructureerde aanpak van de ontwikkeling van leidinggevend binnen de GLR na te zullen streven.

De receptie die op de ceremonie, die door talrijke militaire autoriteiten van binnen en buiten het Commando Luchtmacht werd bijgewoond, volgde, werd geopend door de P-CLSK, genm E. Oliemans. Helaas moest de generaal allereerst melden dat die ochtend een Nederlandse militair in Uruzgan de dood had gevonden, waarvoor een minuut stilte in acht werd genomen. Tijdens de receptie waren zowel positieve als kritische geluiden te horen over wat de scheidende en opkomende commandanten gezegd hebben.

Het is echter een feit dat de GLR staat en dat de nieuwe commandant een mooie uitdaging wacht om de GLR naar een hoger niveau met een breder palet van inzetopties te brengen.

D.L.J. Speetjens b.c., Lt-kol KNR

Bronvermelding foto's: (Foto Cor Spek / GLR)

OPEN BRIEF VAN KOLONEL SJAAK DUINE

Redactioneel: De KVNRO ontving naar aanleiding van de jaarrede van onze Voorzitter een open brief van Kolonel der Jagers Sjaak Duine. Kolonel Duine is als beroepsofficier geplaatst bij het Platform Defensie Bedrijfsleven. Hij heeft in zijn dagelijks werk een directe link naar de activiteiten van IDEA. Sinds kort is hij secretaris / coördinator van de Werkgroep Wederopbouw Afghanistan.

De inhoud van zijn brief spreekt voor zich en toont aan dat er enig onbegrip heerst bij onze fulltime collega. Naast onbegrip komen er ook een aantal onderwerpen aan de orde waar we het beslist over eens zijn.

Kolonel Duine geeft aan wat naar zijn mening de verschillen zijn tussen reservisten van vroeger en nu, en tussen beroepsmilitairen en reservisten. Daarnaast geeft hij zijn persoonlijke opinie op de 90ste jaarrede van de Voorzitter van de KVNRO.

Hij heeft gevraagd zijn brief in de RO te publiceren en er een reactie op te geven. De Voorzitter van de KVNRO is daar graag toe bereid. Waarschijnlijk zal deze gedachtewisseling aanleiding zijn tot een verdere discussie. De discussie in kolommen van de RO willen we na deze publicatie echter afsluiten.

Maj. Marc Daverveldt

Breda, 21 november 2007

Beste Willem / geachte jaargenoot

Als inleiding wil ik opmerken dat de term 'reserveofficier' eigenlijk een vlag is die de lading niet meer dekt. Vroeger waren reservisten de natuurlijke vervanging van beroepspersoneel. Je kent uit die tijd nog wel de presentaties van het NTC met de ijsberg. Parate eenheden, gevormd rond beroepspersoneel, werden snel aangevuld, of vervangen door mobilisabele eenheden rond een kern van reservekader. Een goed systeem met mensen die berekend waren voor hun taak. Reservepersoneel kreeg een relatief korte opleiding in een functiegebied, waarop zij (met wat bijscholing en herhaling) nog lang konden teren in hun reservetijd.

De huidige tijd is er een van verregaande professionalisering. Zelfs bij de meest eenvoudige functies is het een uitdaging om mensen op 'topsportniveau' te krijgen en current te houden. De gedachte, reservisten te hebben in de Nederlandse situatie, die op de zelfde wijze taken kunnen overnemen van beroepspersoneel in operationele functies, is een volslagen miskenning van hun vakmanschap en is een gebrek aan inzicht in functie-eisen. Het leger in jouw tijd was een officiersbedrijf met een hoge mate van standaardisatie en bureaucratie. De huidige organisatie is een operationele organisatie waar het uitvoerende accent ligt op het niveau van de soldaat, de sergeant en de luitenant. Deze hebben een groot vakmanschap, dat het gevolg is van jarenlange training en ervaring uit vele uitzendingen.

Wel is er bij missies grote behoefte aan officieren met civiele kennis en ervaring, de functioneel specialisten. Bij 'beroepsmilitairen' gaat het om mensen die na een militaire training over het algemeen worden ingezet voor de meer operationele taken. Bij 'reserveofficiëren' gaat het om mensen die na een heel

bepaalde militaire training, maar na vooral een lange civiele opleiding en ervaring worden ingezet voor met name opbouw-taken. I.p.v. militaire training van reservisten in het verleden, dus relevante civiele ervaring. Een goed voorbeeld daarvan is majoor Scholtens (zie pagina 13 van de Reserve Officier). Ik zet hierbij 'beroeps' en 'reserve' tussen aanhalingstekens omdat dat onderscheid in categorie moet worden vervangen door onderscheid in specialisme.

Na deze wat lange inleiding, nu jouw rede.

Het valt mij op dat je het voortdurend hebt over ambassadeurschap, schieten en faciliteiten en maar drie woorden over inzetgebieden. Dat laatste had de kern van jouw betoog moeten zijn. Verder heel veel woorden over het nut van de KVNRO. Het lijkt mij een typisch voorbeeld van een middel (een vereniging) verwarren met een doel: ondersteuning van het gevecht door inzetbare mensen. Jouw toespraak ademt meer de sfeer van 'O, wat zijn wij belangrijk', dan een pleidooi om 'reservisten' goed te trainen en in te zetten bij missies. Nergens lees ik iets over de echte, unieke waarde die 'reserveofficiëren' hebben in missiegebieden en wat Defensie er aan moet doen om daar goed gebruik van te kunnen maken. Ik heb het dan over vinden, keuren, trainen, betalen, inzetten, debriefen en current houden. Dat is wezenlijk iets anders dan funschieten, verenigingsactiviteiten, TMPT en gezellige bijeenkomsten. Als mensen dat graag willen, moeten ze net als 'beroepsmilitairen' maar lid worden van civiele (sport)clubs. Als je echt de 'reserveofficier' wil steunen lijkt mij een discussie over employability, militaire training, conditietesten, uitzendtermijnen en functiegebieden veel relevanter.

Je gebruikt vaak de term ambassadeurschap. Ik vraag mij af wat dat is. Als dat het uitdragen van Defensie is tijdens borrels en symposia, dan vraag ik mij af wat het nut is. Volgens mij zijn de echte ambassadeurs onze soldaten die elke dag aan de lokale bevolking en de Nederlandse besluitvormers door presentaties aantonen wat het nut van Defensie is. Daar ligt de kern van het ambassadeurschap en niet bij de KVNRO en al zeker niet bij ouderen die nog stammen uit de koude oorlog en die dus onbewust en onbedoeld een ander leger uitstralen. Ook vind ik het niet meer van deze tijd dat we voor postactieve faciliteiten bieden. Dat doet geen enkel bedrijf in Nederland en het is niet meer te verkopen dat de belastingbetaler daarvoor opdraait. Zo bijzonder zijn wij nou ook weer niet.

Terecht is door ARA gekeken naar de behoefte in missiegebieden en het heeft geconcludeerd dat we minder en vooral andere 'reserveofficiëren' nodig hebben. Allen hebben een brief gekregen, doch slechts weinigen hebben te kennen gegeven dat zij in dit nieuwe leger willen functioneren. In plaats van zuur over afscheid nemen en de andere indeling, zou je eens na moeten denken over het feit dat het gros van de 'reserveofficiëren' oude stijl niet de cultuuromslag heeft willen maken die 'beroepsmilitairen' hebben gemaakt. Ondanks een sterk verminderd functiebestand, zijn er namelijk slechts weinigen die iets voelen voor het nieuwe taakgebied van civiele deskundigheid en zijn er dus nog veel functies vacant. Jouw speech doet mij erg denken aan Limburg. De mijnen zijn dicht. Limburg is blijven draaien, maar wel op een andere manier en we hebben daar een bloeiende DSM voor terug gekregen. Terug verlangen naar de mijnen, de Noord Duitse laagvlakte en de

reserveofficier oude stijl brengt ons geen sikkepit verder. Die tijden komen gelukkig nooit meer terug. We hebben nu echt de kans onze professionaliteit te tonen, i.p.v. onze MIO-, MLV-, colonne- en CI-vaardigheid.

Voor alle duidelijkheid, jouw speech en mijn betoog gaan voorbij aan de reservisten militaire taken. Een categorie reservisten die mijns inziens net als de actieve reservisten / officieren civiele deskundigheid niet ter discussie staat.

Ik bepleit een goede inhoudelijke discussie over de rol van reservisten bij missies en de eisen en randvoorwaarden die daar

voor gelden, in plaats van de kritiek die jij nu hebt gespuid over faciliteiten. Daarbij hoop ik dat je de moed hebt deze reactie te plaatsen in het blad van de KVNRO, liefst met commentaar en repliek erop. Tenslotte: veranderen doet pijn. Het is jouw rol om die pijn in goede banen te leiden, in plaats van deze te cultiveren. Overigens valt het mij op dat de redactie van 'De Reserve Officier' wel de omslag heeft gemaakt. Het redactionele artikel en de andere artikelen geven daar ook blijk van.

Met vriendelijke groet,
Jouw jaargenoot Sjaak Duine

REACTIE VAN DE VOORZITTER OP OPEN BRIEF VAN KOLONEL DUINE

Kolonel Duine meent dat de term 'reservist' de lading niet meer dekt. Vroeger was de reservist een kort opgeleide vervanger / aanvuller voor het beroepspersoneel. Nu is de reservist van de 21ste eeuw een professional, hoogopgeleid op zijn civiele vakgebied.

Hij ziet als verschil tussen de beroeps en de reservist dat de beroepsmilitair na lange militaire training is gereed gemaakt voor operationele taken, terwijl de reservist een heel beperkte militaire training heeft gehad, maar op zijn civiele vakgebied hoogopgeleid is. Een vakgebied waarvoor binnen de militaire organisatie vaak geen (adequate) opleiding voorhanden is.

De kolonel acht het onmogelijk, dat zo'n oproepkracht operationele taken overneemt van fulltime collega's. Hij stelt dat in een uitzendgebied behoefte is aan functionele kennis en ervaring die hij impliciet alleen verwacht bij een beroepscollega.

De KVNRO kan maar voor een deel met deze zienswijze meegaan.

Dat de invulling van de taak van de reservist is veranderd is juist. Er zijn nu duidelijk omschreven functies voor reservisten die in de moderne krijgsmacht passen. Van die reservisten wordt verwacht, dat zij zich in militair opzicht niet onderscheiden van hun beroepscollega's. Zij vervullen hun functies op vrijwillige basis, maar geenszins vrijblijvend! Ook zij zijn, zoals u elders in dit blad ook kunt lezen, goed gemotiveerde en opgeleide professionals.

Het is jammer, dat de kolonel van mening is de huidige reservisten nog in de patronen van vroeger denken. Het doet velen tekort, zowel veel reservisten militaire taken als functioneel specialisten. Hieruit blijkt dat de kanteling van kadermilitieleger voor het grootschalig conflict naar een kleine expeditieaire krijgsmacht van vrijwilligers ook nog niet bij alle beroepscollega's volledig heeft plaatsgevonden.

Het is spijtig dat hij in zijn open brief vrijwel geheel voorbij gaat aan die Reservist Militaire Taken (RMT). Immers, meer dan de helft van alle functies voor reservisten bestaan uit RMT-functies. Hoewel begrijpelijk voor iemand die voornamelijk met functioneel specialisten bezig is, mag hij niet voorbij gaan aan het goede werk van het Korps Natres en alle anderen in de nationale sector. RMT-ers zijn volwaardige, goed opgeleide militairen waar defensie graag en vaak een beroep op doet. Over het algemene deel van zijn open brief kunnen we concluderen

dat de kolonel Duine terecht stelt dat de tijden veranderd zijn. Dat de reservisten andere taken hebben gekregen. Dat is niet nieuw. Wel heeft hij twijfel bij de inzet van reservisten voor back-fill. Deze twijfel zal hij terzijde moeten leggen. Niet alleen omdat de politiek haar steun voor deze inzet uitspreekt, maar vooral ook omdat defensie de reservisten in de back-fill rol maar al te hard nodig zal hebben om de huidige en toekomstige piekbelastingen op te vangen.

In het tweede deel van zijn open brief gaat de kolonel in op een aantal onderwerpen uit mijn jaarrede. Hij opent een frontale aanval. Hij verwijt de KVNRO dat verenigingsonderwerpen worden behandeld in de jaarrede, terwijl het naar zijn mening meer had moeten gaan om de 'unieke waarde van reservisten in inzetgebieden'. Hij gaat dan voorbij aan het feit dat dit een jaarrede is van de voorzitter van een vereniging, die ingaat op zaken die leven binnen de vereniging. Hij verwijt de KVNRO dat hij nergens iets leest over de echte, unieke waarde die de reserveofficieren hebben in missiegebieden en wat defensie er aan moet doen om daar goed gebruik van te kunnen maken. Hier slaat hij naar mijn mening helaas de plank volledig mis, want het staat er toch echt! In de jaarrede wordt duidelijk gesteld dat de KVNRO er is om defensie te steunen in de haar opdragen taken.

Wij geven u een aantal voorbeelden van zaken waar kolonel Duine overheen heeft gelezen:

1. In de jaarrede wordt gemeld dat een belangrijke taak voor de KVNRO is het 'Vinden – binden en boeien' van reservisten ten behoeve van defensie. De KVNRO heeft hiervoor een 'Civilian Skills Database' in ontwikkeling die nu zijn voltooiing nadert. In het voorjaar zal dit instrument beschikbaar komen. Militaire en civiele deskundigheden van reservemilitairen worden daarin vastgelegd en beschikbaar gesteld aan defensie.
2. De reservisten ondersteunen defensie door middel van back-fill. De politiek stimuleert dit, de uitvoering ervan blijkt wegens administratieve procedures lastig. Desondanks zijn onze reservisten er klaar en beschikbaar voor. De KVNRO zal defensie steunen in het ontwikkelen en uitvoeren van de benodigde procedures.
3. Reservisten steunen defensie direct door het bevorderen van de verankering van de krijgsmacht in de maatschappij en het bedrijfsleven. In hun dagelijks functioneren dragen de reserveofficieren onze krijgsmacht in positieve zin uit. Dat gebeurt in het lokale, provinciale en landelijke politieke bestuur, maar ook in de bedrijven en

in de leefomgeving. De Tweede Kamer onderkent deze rol van de reservist, en heeft die rol in 2007 opnieuw actief onderschreven.

4. Dit ambassadeurschap stopt niet als een reservist ontslagen wordt (b.d. wordt gesteld). Veel (oud-) militairen zetten zich in om defensie in positieve zin uit te dragen waar men maar kan. Het is beneden peil dat kolonel Duine hierbij spreekt van 'ouderen, die nog stammen uit de koude oorlog' en dat nog uitstralen ook. Het zijn (oud) collega's, die graag op een respectvolle wijze benaderd willen worden.
5. Verder heb ik in de jaarrede gemeld dat de KVNRO met haar reservisten defensie van dienst kan en wil zijn in de vorming van een kenniscentrum voor reservistenaangelegenheden. Dit is eigenlijk al voor een deel gerealiseerd door onze deelname aan CIOR, waarvoor wij de komende jaren het voorzitterschap mogen vervullen. Daardoor ontstaat ook een window of opportunity waarbij, als nu wordt doorgepakt, nog jarenlang de vruchten geplukt kunnen worden van de kennis die nu verzameld wordt.

De KVNRO is er dan ook van overtuigd dat zij een moderne vereniging is, die zich al 90 jaar lang als taak stelt defensie te ondersteunen en daar ook daadwerkelijk invulling aan geeft.

De kolonel stelt dat er in de jaarrede (te) veel aandacht wordt besteed aan wat hij noemt 'funschieten, verenigingsactiviteiten, TMPT en gezellige bijeenkomsten'. Los van het feit dat het woord 'fun schieten' niet in ons vocabulaire voorkomt, is het goed te melden dat de verenigingsactiviteiten over het algemeen in tweeën te splitsen valt:

1. activiteiten ter ondersteuning van defensie in brede zin
2. activiteiten ter binding en saamhorigheid van de leden

De activiteiten die de KVNRO onderneemt om defensie te steunen zijn hiervoor al genoemd. Praktijk is dat defensie nauwelijks tijd heeft om regelmatig aandacht te besteden aan alle reservisten. Voor hen die niet zijn ingedeeld bij de bataljons Natres of de Groep Luchtmacht Reserve is een enkele groene dag per jaar soms alles wat ze merken van defensie. De KVNRO heeft zichzelf als taak gesteld om de reservisten geboeid én inzetbaar te houden. Een van de middelen die daarvoor wordt gebruikt is het verenigingsschieten, dat in samenwerking met onze zustervereniging onder de paraplu van de Nederlandse Reservisten Federatie Krijgsmacht (NRFK) is gebracht. Het is

absoluut geen 'fun schieten'. Deze term degradeert de inspanningen op dit gebied tot een soort kermisactiviteit. Het zijn gewone reguliere schietvaardigheidsoefeningen zoals die in elk krijgsmachtsonderdeel plaatsvinden en die met steun van defensie zelf worden uitgevoerd.

Ook de TMPT is een activiteit die we voor en met defensie uitvoeren. Een groot internationaal deelnemersveld van meest beroepsmilitairen neemt hier jaarlijks aan deel. We dragen hiermee de Nederlandse defensie op positieve manier uit en bevorderen sportieve activiteiten binnen en buiten de Nederlandse defensie.

Voor wat betreft de activiteiten ter binding en saamhorigheid merkt de kolonel op dat de reservisten dan maar net als 'beroepsmilitairen' maar lid moeten worden van een vereniging. Het is de kolonel klaarblijkelijk niet duidelijk dat de KVNRO juist die vereniging is en dat de leden daarvoor netjes jaarlijks hun contributie afdragen. Daar betalen we zaken van die de kolonel onder meer afdoet als 'gezellige bijeenkomsten'.

De kolonel stelt dat geen enkel bedrijf in Nederland faciliteiten zou bieden voor post-actieven. Dit is pertinent onjuist. Maar zelfs al zou het juist zijn, dan acht de KVNRO het belangrijk om geïnteresseerde, (oud-) reservisten de gelegenheid te bieden elkaar te blijven ontmoeten en om betrokken te blijven bij het wel en wee van de Nederlandse krijgsmacht. Te gemakkelijk wordt vergeten, dat draagvlak in onze moderne samenleving niet komt aanwaaien, maar dat daarvoor gewerkt moet worden.

Tot slot

Wij zijn verheugd dat deze discussie ontstond. Het geeft eens te meer aan wat het onbegrip is bij sommige van onze beroepscollega's. Ook geeft het aan dat we nog een wereld te winnen hebben om de status van modern reservist en ondersteuner van de krijgsmacht voor het voetlicht te krijgen.

De KVNRO zal zich blijven inzetten om defensie te ondersteunen, in algemene zin bij de uitvoering van de aan defensie opgedragen taken en in het bijzonder bij alle kwesties waar reservisten bij zijn betrokken. We leveren essentiële diensten aan defensie zoals het Vinden, Binden en Boeien van reservisten, het bijdragen aan draagvlak, motivatie en beschikbaarheid als ook het bijdragen aan het verhogen van de inzetbaarheid.

EMPLOYER SUPPORT: SMEERMIDDEL VOOR EEN EFFECTIEVE EN BETROUWBARE RESERVECOMPONENT

Dit artikel verscheen onlangs in de Militaire Spectator nr 1 van 2008 en is met toestemming van de auteur overgenomen. Omdat de inhoud van wezenlijk belang is voor reserveofficieren en omdat niet al onze leden de Militaire Spectator ontvangen, hebben wij gemeend het hiernogmaals te moeten plaatsen. Vanwege de omvang hebben wij besloten dit in twee delen te doen. Het tweede deel zal in de volgende Reserve Officier worden geplaatst. Wij verwachten deze medio april te kunnen versturen.

De redactie

*D.L.J. Speetjens b.c.,
Lkol van de Nationale Reserve¹*

Employer Support is in vele krijgsmachten met een professioneel ontwikkelde reservecomponent een belangrijk instrument om de reservist en diens civiele werkgever of de ondernemer-reservist te ondersteunen bij het verrichten van de militaire taken. In Nederland kennen we momenteel geen samenhangend Employer Support – programma.

Naar aanleiding van het artikel over de Groep Luchtmacht Reserve heeft er een gedachtenwisseling plaatsgevonden over Employer Support. Daarbij is de stelling betrokken dat de afstemming tussen reservisten en hun civiele werkgevers een zaak van eerstgenoemde is. Dat is het vigerende beleid. In dit artikel betoog ik dat deze benadering onvoldoende rekening houdt met omstandigheden die zich nu reeds manifesteren en zich in de komende jaren in versterkte mate zullen voordoen. Bij ongewijzigd beleid kunnen die de continuïteit van de reservecomponent bedreigen. Daarnaast kan een evenwichtig en compleet Employer Support beleid de veelgehoorde klacht van voltijds militairen wegnemen over de veronderstelde ‘onbetrouwbaarheid’ van reservisten: ‘heb je ze nodig, komen ze niet, of in te kleine aantallen’.

Allereerst ga ik in op de reservist in de Nederlandse krijgsmacht, zijn taken en de ontwikkeling van het reservistenbeleid sinds de opschorting van de opkomstplicht. In het verlengde daarvan schets ik de problemen die reservisten ondervinden in hun civiele werkkring en achtergrond.

Vervolgens behandel ik Employer Support; wat is het, hoe werkt het? Ik baseer me daarbij op ervaringen in andere landen en vergelijk die met de situatie in Nederland.

RESERVISTEN IN DE NEDERLANDSE KRIJGSMACHT

De actuele situatie in Nederland telt de krijgsmacht in totaal ongeveer 5.600 actieve reservisten. Dit aantal is het gevolg van de omvorming van de kader-militie krijgsmacht tot een krijgsmacht gevuld met vrijwillig dienende militairen. De 5.600 reservisten zijn nadrukkelijk ook vrijwilligers. Sinds het opschorten van de opkomstplicht in 1995 en de voorgenomen intrekking van de Wet Reservepersoneel Krijgsmacht is er in de praktijk geen sprake meer van reserveplicht² van BBT-ers en vroegtijdig de dienst verlatende BOT-ers.

De 5.600 reservisten zijn in hoofdzaak ingedeeld bij het Korps Nationale Reserve (CLAS, ongeveer 3000 man in vijf bataljons en bij de staven RMC), het CIMIC Bataljon (101 Gevstbrig CLAS, ongeveer 480 man), de Groep Luchtmacht Reserve (CLSK, 538 man), het Wapen der Koninklijke Marechaussee

(KMAR, aantal onbekend), de Zeeverkeersdienst (CZSK, aantal onbekend) en een aantal kleinere functiegroepen (denk aan de medisch specialisten van 400 Gnk Bat en het Instituut Defensie en Relatieziekenhuizen). Deze reservisten dienen in beginsel ongeveer tussen de 10 en 24 dagen per jaar, waarvan een aantal dagen bestemd voor training en opleiding en een deel voor operationele inzet. De inzet hangt af van de taakstelling van het betreffende onderdeel. Het Korps Natres levert ondersteuning bij beveiliging evenals de Groep Luchtmacht Reserve³ dat doet. Reservisten hebben in het civiele deel van de maatschappij een betrekking of zijn actief als zelfstandig ondernemer of vrije beroepsbeoefenaar. Daarmee voorzien zij in hun levensonderhoud. Een opkomend fenomeen zijn reservisten zonder primaire werkgever zoals studenten, huisvrouwen, werklozen, etc. Als reservist zijn zij voor tenminste vier jaar aangesteld en hebben zij zich verplicht om gedurende tenminste 24 dagen per jaar ter beschikking te staan van de krijgsmacht. De reservist dient zelf met zijn civiele werkgever of in zijn onderneming/beroepspraktijk regelingen te treffen om aan deze beschikbaarheid te voldoen. Of en hoe hij met zijn werkgever in gesprek gaat wordt geheel aan de reservist overgelaten. Ook als er problemen optreden is er op dit moment geen formele mogelijkheid om een beroep te doen op de krijgsmacht of het Ministerie van Defensie om ondersteuning te verkrijgen. Op de ‘werkvloer’ van reserve-eenheden valt de roep om dergelijke ondersteuning echter steeds duidelijker te beluisteren. Er bestaat dus een behoefte aan actieve ondersteuning van de reservist op de as civiele werkgever/kring – reservist. Tijdens de Landmachtdagen heeft de Afdeling Reservisten Aangelegenheden (CLAS/ARA) van Staf CLAS het initiatief genomen om met werkgevers en reservisten in gesprek te gaan. Daar viel nadrukkelijk te beluisteren dat de beleidslijn van Defensie om alleen met de reservist en niet met diens civiele broodheer te communiceren niet erg door werkgevers gewaardeerd wordt.

RESERVISTENBELEID VAN 1996 TOT NU

In de jaren tot de val van de Berlijnse Muur waren herhalings-oefeningen en het in werkelijke dienst roepen van reserve- en dienstplichtig personeel met klein en groot verlof een normale zaak. In het kader van de voor de verdediging van het NAVO-grondgebied noodzakelijke training werden herhalingsoefeningen als een noodzakelijk kwaad en een normaal ongemak beschouwd. De opgeroepen dienstplichtige militair was wettelijk verplicht de oproep te volgen en de werkgever had dat dus maar goed te vinden. De werkgever mocht de betreffende medewerker dan ook niet ontslaan of anderszins benadelen in zijn rechten als herhalingsoefeningen aan de orde waren.

Met de opschorting van de opkomstplicht in 1995 is deze situatie drastisch veranderd.

In 1996 presenteerde de toenmalige Staatssecretaris van Defensie de eerste Nota Reservistenbeleid⁴. In deze nota werden de reservisten in drie categorieën ingedeeld, te weten reguliere reservisten (de ‘reservist oude stijl’), actieve reservisten en afroep-reservisten. De actieve reservisten dienden een zodanige vaardigheid te onderhouden dat zij bij een toemende dreiging in staat zouden zijn de reguliere reservisten op hun taken voor te bereiden. Dat zou goed kunnen, omdat de waarschuwingstijd waarop geanticipeerd werd tien jaar was. De afroep-reservisten waren met name medisch specialisten,

waarvan het voor de krijgsmacht in vredetijd niet doelmatig zou zijn grote aantallen onder de wapenen te houden. Deze reservisten zouden bij een optredende behoefte redelijk snel voor inzet beschikbaar zijn.

In 2005 verscheen een herziene Nota Reservistenbeleid⁵, waarin deze driedeling werd vervangen door een nieuwe indeling. Nu de mobilisabele component van de krijgsmacht opgeheven was werd er alleen nog gesproken van actieve reservisten. De indeling werd veranderd in RMT (Reservist Militaire Taken) en RSD (Reservist Specifieke Deskundigheid). De eersten zijn bijvoorbeeld de militairen van het Korps Nationale Reserve en de Groep Luchtmacht Reserve (ofschoon de GLR beschikt over een RSD-peloton (een beheersvoorziening) binnen het 600 Squadron). De RSD-ers worden in hoofdzaak aangetroffen binnen het CIMIC Bataljon van 101 Gevechtssteun Brigade van CLAS en in het bestand medisch specialisten.

De behoefte aan reservisten nam aanvankelijk af en behalve het Korps Nationale Reserve was er van reservisten weinig activiteit te bespeuren. Aan het einde van de jaren '90 van de vorige eeuw kwam daar echter verandering in. Hoewel in de periode 2002-2006 de mobilisabele component c.q. wat daarvan resteerde geheel werd opgeheven, bleven aanvankelijk de tienduizenden reserve- en dienstplichtigen in 'de kaartenbak'. Die is pas in de loop van 2006 definitief omgekeerd en leeggegooid. In 2006 is er in opdracht van de Minister van Defensie een enquête onder voormalige dienstplichtigen en reserveplichtigen uitgevoerd teneinde vast te stellen wie er wel en geen prijs op stelden om nog langer deel uit te maken van de krijgsmacht. Daar zijn verrassende resultaten uit gekomen: duizenden voormalige dienstplichtigen hebben aangegeven betrokken te willen blijven bij de krijgsmacht en in de (nabije) toekomst benaderd te willen worden om de mogelijkheden van een meer actieve betrokkenheid te bekijken. Alleen binnen CLAS gaat het al om meer dan 5.000 belangstellenden⁶.

Inmiddels is de wijziging van de Militaire Ambtenaren Wet 1931 door de Tweede Kamer aangenomen, die onder gelijktijdige intrekking van de Wet Reservepersoneel Krijgsmacht de rechtspositie van de reservist binnen de krijgsmacht in deze wet integreert. Daarmee is de feitelijke behoefte aan een apart beleidskader voor reservisten in de toekomst verdwenen. In dit kader is het amendement van CDA-Kamerlid Knops van belang, die de inzetopties voor reservisten behoorlijk verruimt. Het amendement behelst de mogelijkheid om reservisten in te zetten voor normale taakuitoefening van de krijgsmacht, waar zij aanvankelijk en in hoofdzaak bedoeld waren voor het opvangen van piekbelastingen.

De belangrijkste uitgangspunten van het reservistenbeleid zijn sinds 1995 onveranderd gebleven. Reservisten worden rechtspositioneel gelijkwaardig behandeld aan hun BBT- en BOT-collega's – de bezoldiging is gelijk aan beroepsmilitairen met dezelfde rang en anciënniteit, met de uitzondering van de opkomsttoelage, die voor reservisten tot doel had het ontbreken van pensioenopbouw te compenseren. Inmiddels bouwen reservisten wel pensioen op, maar de opkomsttoelage is (onterecht) in stand gebleven en zal in de nabije toekomst verdwijnen. De enige uitzondering is het feit dat de reservist per dag wordt betaald, en dat de dagvergoeding 1/30e van het voltijdssalaris bedraagt⁷. Een wat vreemde situatie als men in aanmerking neemt dat een werkmaand tussen de twintig en tweeëntwintig werkbare dagen bevat en dat het nemen van onbezoldigd verlof bij de civiele werkgever in de regel 1/20e

tot 1/22e van het salaris kost. De reservist dient volledig vrijwillig en wordt aangesteld voor vier jaren. Aan het einde van iedere periode van vier jaren wordt wederzijds bezien of de aanstelling verlengd wordt of niet.

Een ander belangrijk uitgangspunt is dat de reservist geen additionele faciliteiten geniet, zoals rechtsbescherming jegens zijn civiele werkgever. De reservist kan dus, als zijn werkgever geen vrij wil geven om een militaire activiteit te verrichten, niet gedwongen worden de oproep te volgen. De werkgever wordt dus ook niet gecompenseerd voor de afwezigheid van de reservist als deze militaire taken verricht. Op grond daarvan heeft de reservist binnen marges het recht om aan te geven of hij aan een oproep gehoor geeft of niet. Daar is slechts één uitzondering op mogelijk, en die ligt besloten in het staatsnoodrecht: als er sprake is van Uitzonderlijke of Buitengewone Omstandigheden, zoals de noodtoestand in Nederland heet, kan de krijgsmacht haar reservisten dwingen om onder de wapenen te komen. E.e.a. is vastgelegd in de CWu⁸. Daarbuiten heeft de werkgever alleen het arbeidsrecht tot zijn beschikking, zoals de reservist dat ook heeft, en heeft het Ministerie van Defensie feitelijk als enig middel de mate van deelname van de reservist aan trainingen en operationele inzet om de wenselijkheid van verlenging van de aanstelling aan het einde van een vierjaarsperiode te beoordelen.

De inzet van reservisten geschiedt naar behoefte van de krijgsmacht en die behoefte manifesteert zich tot nu toe zonder dat er sprake is van de ingrijpende afkondiging van de noodtoestand. De noodtoestand heeft namelijk vérgaande gevolgen voor het functioneren van de maatschappij en gaat gepaard met een verschuiving van gezag ten koste van civiele autoriteiten naar militaire autoriteiten en de Rijksoverheid. Tot dusverre is van de zijde van het Ministerie richting de Tweede Kamer betoogd dat de inzet van reservisten onder de 'normale' omstandigheden nog nooit tot problemen heeft geleid. De actieve reservist heeft daar echter een wat andere ervaring mee. De druk vanuit de krijgsmacht op de reservist neemt toe. De reservist is immers minimaal moreel verplicht om zijn geoefendheid te onderhouden wil hij ingezet kunnen én mogen worden. De onderdelen stellen daar (terecht) eisen aan. Het strakker wordende juridische kader waarbinnen geopereerd wordt maakt dat noodzakelijk. Anderzijds staat niet iedere werkgever klaar om zijn werknemer-reservist te laten gaan als de krijgsmacht roept. Het gevolg is dat het bloed kruipt waar het niet gaan kan: er zijn bijvoorbeeld reservisten die zich bij hun civiele werkgever ziek melden om aan hun trainingsverplichtingen te kunnen voldoen of andere delen van het smoezenboek in stelling brengen. Dat dat een op zijn zachtst gezegd onwenselijke situatie is moge duidelijk zijn. De juridische repercussies kunnen zwaar zijn (werkweigering, plichtsverzuim) en de zwakste partij in deze vergelijking is per definitie de werknemer-reservist. Binnen het huidige beleid liggen de risico's nagenoeg volledig bij de reservist.

Dan is er nóg een duidelijk identificeerbare groep reservisten waar het nodige over te zeggen valt: de reservisten die zelfstandig ondernemer zijn. Op het eerste gezicht zijn hun problemen een stuk kleiner dan die van de reservisten die een werkgever hebben. Nadere beschouwing leert echter dat deze 'vrije mannen en vrouwen' echter willens en wetens een risicoprofiel hebben dat zich niet zo zeer arbeidsrechtelijk laat omschrijven, maar des te meer in de sfeer van levensonderhoud en ondernemingscontinuïteit afspeelt. Aan dit type reservist is, gezien de lijn van de discussies in het parlement en binnen Defensie van de afgelopen jaren, nog geen woord vuil gemaakt.

De deelconclusie die we op dit punt aangeland dus kunnen trekken is dat de ondersteuning vanuit Defensie van de reservist aan de civiele kant van zijn bestaan weinig om het lijf heeft. De vraag naar de noodzaak daarvan is weliswaar aangevoerd, maar nog verre van beantwoord. Vaststaat echter wel dat in de discussies rond het te voeren beleid ten aanzien van reservisten voorbij is gegaan aan de problemen die manifest zijn. Er is echter geen onderzoek naar deze problematiek bekend. De beantwoording van vragen van de Tweede Kamer door de Staatssecretaris van Defensie naar aanleiding van de herziene Nota Reservistenbeleid in 2005 laat echter zien dat de mening van het departement is dat het feit dat er tot dat moment nog geen problemen zijn gerezen om operationele inzet van reservisten met voldoende personeel te realiseren de basis vormen voor de stelling dat een verder uitgewerkt beleid niet noodzakelijk is ⁹.

DE RESERVIST IN DE KRIJGSMACHT VAN VANDAAG

De krijgsmacht wordt sinds jaar en dag en in toenemende mate expeditionair ingezet. De recente missies in Irak en Afghanistan laten dat duidelijk zien: een rij landen die we, gezien de historie sinds 1945, moeiteloos een heel stuk langer kunnen maken. Nu Nederland een beroepskrijgsmacht heeft, is de problematiek rond uitzendingen strikt genomen gereduceerd tot een vraagstuk van personeelsmanagement en verantwoord werkgeverschap: hoe verdelen we de lasten zodanig over de militairen dat zij in hun sociale context niet in de problemen komen en er geen lastige posities aan de vraagzijde van de arbeidsmarkt optreden? Dat laatste is al het geval, gezien bijvoorbeeld de problemen van CLSK om aan voldoende technici te komen voor het onderhoud van vliegtuigen en helikopters. Dat heeft niet alleen te maken met de geringer wordende belangstelling voor technische beroepen, maar ook met de omvang van de uitstroom van technici vanwege de opgelopen uitzenddruk.

De veranderingen in de krijgsmacht en in haar nationale taken zijn de laatste jaren zeer groot geweest. Sinds enkele jaren zijn discussies rond eerst Civiel Militair Bestuurlijke Afspraken (CMBA) en later Intensivering Civiel Militaire Samenwerking (ICMS) gevoerd met als gevolg dat de rol van Defensie in nationale crisis- en rampensituaties niet alleen beter is uitgewerkt, maar ook zijn veranderd van een vraag in een ondubbelzinnig antwoord: ja, Defensie is er als het nationaal nodig is. Het feit dat er een situatie ontstaat waarin een deel van de krijgsmacht in het buitenland ingezet is én er nationaal opgetreden moet worden als de nood aan de man is heeft onherroepelijk gevolgen voor het gereedhouden van capaciteiten. Capaciteiten die vaak alleen te leveren zijn met ondersteuning van kundige en beschikbare reservisten. Het gaat namelijk per definitie om personeelsintensieve situaties.

De inzetopties van reservisten zijn, de uitzonderingen in de vorm van RSD-ers daargelaten, in hoofdzaak en tot dusverre expliciet gericht geweest op piekbelastingen. Als er een plotseling verhoogde capaciteitsvraag ontstaat wordt de reservist ingezet om de verhoogde druk op te vangen. Dat kan variëren van het leveren van beveiligingscapaciteit tot het vullen van zandzakken in geval een dijk op doorbreken staat en het evacueren van aldus bedreigde burgers. De reservist heeft in de afgelopen jaren bewezen een uiterst professionele en capabele collega te zijn als er inzet gevraagd wordt. De wapenspreuk van de GLR 'Vrijwillig, niet vrijblijvend' doet als waarde ook haar opgeld binnen het Korps Nationale Reserve. Gemiddeld gesproken staat de reservist te trappelen om het uniform aan te trekken en militair aan het werk te gaan. Dat is een uitstekende zaak, maar wel een zaak, die gezien en ondanks alle

ideeën daarover, de vraag opwerpt in hoeverre het Ministerie van Defensie dit motto op haar inspanningen jegens de reservist van toepassing wenst te verklaren.

Feit is dat studies, die in het kader van de reorganisatie van krijgsmacht in de periode 2003-2007 zijn uitgevoerd, uitwijzen dat de krijgsmacht niet kan functioneren zonder de 5.600 reservisten. De reservist heeft een volwaardige plaats binnen het bedrijf en die plaats is onomstreden en gestaafd met de lessen uit de harde praktijk. Daarbij spelen meer idealistische aspecten, zoals 'Ambassadeur van de krijgsmacht' in sterk afnemende mate een rol; daar wordt al jaren niet meer nadrukkelijk over gesproken. Gezien de waardering van het Nederlandse volk voor de krijgsmacht is dat misschien nog wel een te vervullen taak, maar niet meer een taak van de eerste orde zoals dat in de jaren '90 wel het geval was.

De reservist is dus een fenomeen dat er voor zorgt dat de krijgsmacht snel in staat is om op te schalen als er een veelal nationale behoefte ontstaat, die vanwege de in Nederland aanwezige capaciteit in de vorm van 'fulltime-eenheden' niet op te vangen is. Reservisten Specifieke Deskundigheid vormen een capaciteitssoort die de krijgsmacht in staat stelt om zeer op een vraag toegesneden capaciteiten in huis te halen voor de tijd dat die nodig zijn en ook niet méér. Dat dit binnen de krijgsmacht nog niet overal en helemaal begrepen wordt is ook een bekend gegeven ¹⁰.

De krijgsmacht kán niet zonder haar reservisten om de gaten die soms en kortdurend vallen te dichtten (dit is 'back-fill' waarvoor conform het tot nog toe gevoerde reservistenbeleid de reservist juist niet voor is bedoeld). Uit de reacties van de 'full time' collega's is steeds weer op te maken dat het werken met reservisten uitermate verfrissend is: professionals met een totaal andere achtergrond en een motivatie die bijna niet stuk te krijgen is. Dat laatste blijkt ook uit het personeelsverloop onder reservisten (5-10% per jaar). Dat is zéér laag.

Tot zover deel 1 van dit stuk. In de volgende Reserve-Officier zal deel 2 worden gepubliceerd.

- 1 Daan Speetjens is luitenant-kolonel van de Nationale Reserve, geplaatst bij RMC West. Hij is sinds 1988 officier, oorspronkelijk bij de Koninklijke Luchtmacht. Vanaf 1999 is hij actief reservist, aanvankelijk bij de Koninklijke Luchtmacht en sinds 2007 bij het Korps Nationale Reserve. Civiel is hij algemeen directeur en eigenaar van de Alfa Omega Group of Companies b.v., een groep van bedrijven in zakelijke dienstverlening. De auteur dankt diverse civiele en militaire collega's voor hun commentaar.
- 2 Op grond van de Dienstplichtwet 1922 en de Wet Reservepersoneel Krijgsmacht werden dienstplichtigen en beroepsmilitairen bij het vervullen van Groot Verlof c.q. dienstverlating verplicht aangesteld bij het reservepersoneel van de krijgsmacht.
- 3 Lt-Kol (R) P.F.H.N. Dekkers, Vrijwillig, niet vrijblijvend, MS 5 (Jrg 176) (2007) pag 219-223.
- 4 Nota Reservistenbeleid 1996
- 5 Nota Reservistenbeleid, 20 april 2005
- 6 Nieuwsbrief Reservistenaangelegenheden, CLAS/ARA 2 maart 2007
- 7 In het arbeidsvoorwaardenakkoord 2007 is geregeld dat reservisten in plaats van 1/30 maandsalaris per dag 1/165 maandsalaris per uur betaald zullen krijgen. Daarmee is dit verschil geëlimineerd.
- 8 Coordinatiewet Uitzonderingstoestand, aangehaald in Kamerstukken Tweede Kamer, 1993/94, 23 791 nr. 3 Artikel XIII, p. 17.
- 9 Nota van verslag Tweede Kamer d.d. 8 juli 2005, kamerstuk 29 800 X nr 111
- 10 Zie ook Frans J.M. Dirks CMC en Daan L.J. Speetjens BBA, De luis in de pels, Carré, mei 2006

Defensie Kampioenschap Kaartlezen 2008

MCAM

De Militaire Commissie voor Automobiel- en Motorwedstrijden organiseert een

KAARTLEES OEFENRIT

op 19 april 2008 voor beginners en gevorderden.

Om de vaardigheid
in het kaartlezen
bij te houden
of te verbeteren

START EN FINISH:

Vliegbasis Woensdrecht
Kooiweg 40
4631 SZ Hoogerheide

MELDEN:

Zaterdag 19 april 2008
tussen 08:15 en 09:00 uur

INSCHRIJVING EN INLICHTINGEN
(alleen op maandag en dinsdag)

Staf DVVO / MCAM
T.a.v. mevr. A. Balm-de Pruis
MPC 53 P
Postbus 109
3769 ZJ Soesterberg

Tel. (MDTN) : 497-8661
Fax : 497-8620
Tel. (PTT) : 0346-338661
Fax : 0346-338620
Email : a.balm.d.pruis@mindef.nl

Zie tevens het Defensie Intranet;
KL -> Service -> Verenigingen -> MCAM

HET VOLGENDE IS EVENEENS VAN BELANG:

Het rijden van deze rit wordt aangemerkt als dienst.

De reiskosten van de standplaats naar de startplaats (v.v.) worden vergoed.

De voeding wordt van rijkswege verstrekt.

Deze rit telt, samen met de 18-uursrit 2008, mee voor het

Defensie Kampioenschap Kaartlezen
2008.

DIVERSE MEDEDELINGEN

IDENTITEITSGROEP VREDESMACHTEN

De Identiteitsgroep Vredesmachten, onderdeel van de Bond van Wapenbroeders, organiseert op vrijdag 28 maart 2008 een reünie voor (ex) militairen welke uitgezonden zijn geweest met de operatie(s) UNPROFOR / UNPF.

U wordt van harte uitgenodigd deze reünie bij te wonen. Dat ook de partners welkom zijn spreekt voor zich. De reünie zal worden gehouden op de Generaal Spoor kazerne te Ermelo. Aanvang: 10.00 uur, einde: 16.00 uur. Allen die hebben deelgenomen aan deze operatie en zijn opgenomen in het adresbestand, zullen persoonlijk medio januari 2008 een uitnodiging ontvangen. Betrokkenen die onverhoopt niet zijn uitgenodigd worden verzocht dit z.s.m. kenbaar te maken via:

unprofor.reunie@gmail.com, of bij de secretaris van de Identiteitsgroep Vredesmachten: Frank Kluiters, Albert Schweitzerlaan 10, 2641 ZT Pijnacker, Kijk voor verdere inlichtingen betreffende de Identiteitsgroep Vredesmachten op www.vredesmachten.nl

Namens de reünie commissie,
F.A.Kluiters, secretaris.

VIERDAAGSE TOPPERS

Wie heeft meer dan 25 maal de Vierdaagse gelopen? Momenteel probeer ik een lijst op te stellen van de Vierdaagse-toppers, daarmee bedoel ik deelnemers die de Vierdaagse 25 keer of meer hebben volbracht. Gaarne ontvang ik van betrokkenen de volgende gegevens: Hr/mw, naam, voorletters, aantal vierdaagsen en het jaar waarin de hoogste prestatie is behaald. Ik werk alleen via e-mail.

P.H.H. Scharp, psharp@kabelfoon.nl

VERENIGING MARS EN MERCURIUS

EEN KENNISMAKING MET EEN UNIEK NETWERK

Mars & Mercurius is een burgervereniging van oud- en reserveofficieren van de Nederlandse Krijgsmacht, die na het beëindigen van hun militaire loopbaan een verantwoordelijke positie in het bedrijfsleven zijn gaan bekleden.

De vereniging streeft er naar om de aan het officierschap verbonden waarden en kameraadschappelijke verhoudingen te bevorderen en elkaar tot steun te zijn. Zowel in zakelijk verkeer als daarbuiten.

De leden van Mars & Mercurius vormen samen een uniek netwerk. Waar nodig maken zij gebruik van hun onderlinge relatie in hun zakelijk functioneren. Daarnaast trachten zij op de hoogte te blijven van ontwikkelingen binnen de krijgsmacht.

De vereniging telt in Nederland ongeveer 400 leden verdeeld over zes regionale afdelingen. Mars & Mercurius is aangesloten bij een internationaal verband van zusterverenigingen.

Het verenigingsjaar van Mars & Mercurius bestaat uit een grote variëteit aan activiteiten. De maandelijkse afdelingsbijeenkomsten worden altijd druk bezocht en kennen regelmatig een speciaal thema. Ook de bedrijfsexcursies en de bezoeken aan diverse onderdelen van de Krijgsmacht zijn altijd zeer geslaagd. Veel leden zijn daarnaast actief in subcommissies, zoals bij voorbeeld het organiseren van de jaarlijkse De Ruyter lezing. Kortom, Mars & Mercurius is een vitaal netwerk van mensen die hun brede belangstelling graag combineren met een bijzonder aangename vorm van gezelligheid.

Wilt u nader kennismaken met Mars & Mercurius, kom dan naar onze De Ruyter lezing op 18 maart 2008 in de Officierscasino Soesterberg te Soesterberg. De aanvang is om 14.00 uur. Het thema is 'risico-management'. Een onderwerp dat vele gezichten kent en actueel in het maatschappelijke leven staat. Qua sprekers mogen we ons verheugen met boeiende sprekers uit de top van de BV Nederland, waaronder de voorzitter van de een zeer grote werkgeversorganisatie en een bekende ondernemer met humor die ook trendwatcher is.

Aanmelden via: kennismaken@mars-mercurius.nl
Website: www.mars-mercurius.nl

goed verzorgde gratis lunch
aantrekkelijke (geld) prijzen
meesterpunten volgens geldende schaal

voor meer informatie: zie WWW.DEFENSIEBRIDGE.NL
of telefoon 0182 - 520548 kolonel Felix

het inschrijfgeld bedraagt € 20 per paar

TASKFORCE URUZGAN OP ZOEK NAAR HET RECHT

Door: Gijs Scholtens

Paperback € 19,95

ISBN 978-90-5911-621-4

NUR 680

Formaat 15,5 x 23,5 cm 306 pagina's

De (counterinsurgency) missie van Taskforce Uruzgan om veiligheid en stabiliteit in deze provincie te bewerkstelligen, kan niet alleen door militair optreden bereikt worden. Het is ook noodzakelijk dat openbaar bestuur en rechtsorde worden hersteld.

Van februari tot medio mei 2007 maakte de oud-advocaat Mr.C.G.(Gijs) Scholtens als CIMIC-reservist (civil military cooperation) deel uit van het Provinciaal Reconstructie Team, het PRT, in Uruzgan als eerste in een reeks van juristen om bij te dragen aan het herstel van het Afghaanse rechtssysteem. Zijn wekelijks verslag tezamen met zijn vele foto's en achtergrondinformatie geven een beeldend inzicht in deze missie.

De auteur is bereikbaar via: gijsscholtens@gmail.com

MESSBORRELS AFD. UTRECHT VERHUIZEN

Door de bouwactiviteiten op het terrein van de Kromhoutkazerne in Utrecht worden de kantine en de mess in gebouw 't Vossegat steeds moeilijker bereikbaar terwijl ook de faciliteiten qua kantine- en mess voorzieningen tot een minimum zijn teruggebracht. Gelukkig zijn wij er in geslaagd om op een andere (militaire) locatie onze maandelijkse bijeenkomsten voort te zetten.

Vanaf donderdag 17 januari 2008 bent u tussen 17:00 en 17:30 uur welkom in het Grand Café van De Dumoulinkazerne gelegen aan het Zeisterspoor in Soesterberg. Het Grand Café vindt u rechts van het grote parkeerterrein (gerekend vanaf de ingang aan het Zeisterspoor). De overige reeds geplande dagen vindt u bij de rubriek Afdelings- activiteiten.

Elnt b.d. Johan Groenendijk

EINDEJAARSSCHIETEN ZUID NEDERLAND

ZATERDAG 8 DECEMBER 2007

Na de sluiting van de schietbaan in Ossendrecht, is het NRFK-schieten voor het gebied van RMC Zuid volledig geconcentreerd op de legerplaats Oirschot. Gelijktijdig met het NRFK-schieten, traint de CIOR-sportploeg op dezelfde schietbanen.

De afdelingen Brabant Oost en Noord-Brabant West/Zeeland hadden een lange traditie om van de laatste schietdag van het jaar iets extra's te maken en wilden die traditie samen voort zetten. De CIOR-sportploeg besloot zich eveneens aan te sluiten en zo meldden op zaterdag 8 december zich 44 schutters om te sportieve strijd aan te gaan voor een aantal leuke prijzen.

Er werden 4 series schietoefeningen verschoten, 2 op Diemaco en 2 op de Glock. Om spreiding in het scorebeeld te krijgen was er 1 serie oefeningen juistheidsvuur en 1 serie oefeningen onder tijdsdruk met de nadruk op snelheid. De oefeningen werden geschoten op 200 respectievelijk 25 meter en de deelnemers waren in een willekeurige mix in ploegen ingedeeld om tot een goede mix van 'bloedgroepen' te komen. Deze aanpak werd door iedereen hogelijk gewaardeerd.

Zowel het weer als de sfeer waren heel de dag goed en de cake en negerzoenen hebben daar ook zeker een bijdrage aan geleverd. Dankzij improvisatie van Petra Meijnckens waren er bovendien een aantal leuke milivaria-vragen over afkortingen en baremblemen. De ervaringen waren in ieder geval zodanig positief dat de afspraak al gemaakt is om deze laatste schietdag in 2008 voor herhaling in aanmerking komt. Na het gezamenlijk plegen van wapenonderhoud bleek de mess helaas gesloten zodat we de prijsuitreiking op locatie hebben moeten houden. De eerste plaats met een totaalscore van 93 ptn was elnt R. Willekes van de CIOR-ploeg, de tweede plaats met 88 ptn was voor maj. A. den Bieman van Noord-Brabant West en maj. J. Slotboom van Brabant Oost was derde met een score van 85 punten. Verder waren er zoveel prijzen dat niemand met lege handen naar huis hoefde.

Maj Jan Maijen

DIVERSE MEDEDELINGEN

KVNRO PLATFORM RAMPEN- EN CRISISBEHEERSING (KPRC)

Dit platform van de KVNRO heeft als missie om partners in de rampen- en crisisbeheersing efficiënt en doelgericht met elkaar te laten samenwerken op het terrein van de civiel-militaire samenwerking. Daarbij zijn wederzijdse kennisoverdracht, communicatie over rollen en wijzen van optreden, advisering en evaluaties kenmerkende activiteiten. Als reservisten ondersteunen wij daarmee invulling van Defensie bij de derde hoofdtaak. Ook betrekken wij leden van de vereniging in deze bijdrage aan deze doelstelling. In het kader van het activeren en informeren van de leden van de vereniging kunnen afdelingsbesturen bij het organiseren van een (gezamenlijke) bijeenkomst gebruik maken van de mogelijkheid een lezing te laten verzorgen over de opties van rolinvulling door Defensie in de rampenbestrijding met als voorbeeld een evaluatie van een overstromingsscenario met evacuatie. In voorkomend geval kan met deze wens contact worden opgenomen met het bureau (bureau@kvnro.nl) c.q. de algemeen secretaris via secretaris@kvnro.nl Op de website van de KVNRO (www.kvnro.nl) vindt u meer informatie onder het menu 'platforms'.

kol G. Lettinga

KVNRO AFDELING BRABANT-OOST OP EXCURSIE NAAR HR. MS. JOHAN DE WITT IN DEN HELDER

De evenementencommissie van onze Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren afdeling Brabant-Oost heeft recent haar leden verrast met een excursie naar Den Helder om daar van zeer nabij kennis te maken met het op 30 november 2007, aan onze vloot toegevoegde amfibische transportschip Hr. Ms. Johan de Witt. Aansluitend werd een rondvaart door de haven gemaakt en werd het Marinemuseum bezocht. De dag werd afgesloten in de Marineclub. Ons lid Eddy Reepmaker van Belle, Reserve Kapitein der Mariniers, had deze dag keurig voorbereid samen met de afdeling Publieksvoorlichting en Evenementen van de Marine waarvoor hartelijk dank. Een eerdere kennismaking met het zusterschip Hr. Ms. Rotterdam heeft de belangstelling gestimuleerd en velen hebben de positieve operationele ervaringen met de Rotterdam via de media gevolgd. Het in dienst stellen van het nieuwe schip sloot daarop aan. Wellicht door de recente drukte bij de overdracht van Hr. Ms. Johan de Witt bleek de toestemming door defensie en de afspraken over ons bezoek op 4 december niet bekend bij de 'wacht' van het schip. (30 november 2007 was de overdracht door de bouwer van het schip aan de Koninklijke Marine). Dit bleek geen probleem, na een enkel telefoontje was de brug naar het schip voor ons 'open'. Na een hartelijke ontvangst werden wij onder begeleiding van ltz2 Hartholt en ltz2 Evers voorgelicht over de in's en out's en de functies en prestaties van het schip. Onze vroege reis op deze dinsdag, met de ruime 'file' ervaring onderweg op de A2, werd royaal beloond tijdens onze rondgang door en over het schip. Het schip verkeerde in de voorbereidingsfase voor een onderhoudsbeurt, waarvoor het op zeer korte termijn naar de werf in Vlissingen vaart. Misschien was het daardoor extra toegankelijk en kwamen inrichting, indeling en techniek etc. goed aan de orde. Het amfibische transportschip, Hr. Ms. Johan de Witt, is de grootste oorlogsbodem van de Koninklijke Marine. Net als het eerste LPD, Hr. Ms. Rotterdam, kan het een volledig bataljon mariniers en materieel vervoeren. Daarnaast beschikt het over uitgebreide commandofaciliteiten. Voor gedetailleerde kwalitatieve en kwantitatieve informatie wordt hier verwezen naar de ruime en gedetailleerde informatie zoals die is te vinden op de website <http://www.marine.nl>.

Rondvaart door de Marinehaven

Na een uitstekende lunch in het bedrijfsrestaurant 'Meeuwenest' aan de vaste wal, vertrokken wij voor een rondvaart door de 'Nieuwe haven'. Door toeval, vanwege de operationele inzet, werd de grote verscheidenheid van schepen die de Koninklijke Marine ter beschikking heeft, aanschouwelijk. Ook werd de plaats en taak van de Marinewerf, met rond 2500 medewerkers, toegelicht. Deels bleef het gezelschap beschermd tegen weer en wind in de kajuit die een goed uitzicht bood naar buiten, anderen, de vermetele leden van het gezelschap trotseerden weer en wind en schoten menige foto van de afgemeerde en passerende schepen. Door de begeleiding werd uitvoerig stil gestaan bij de plaats en de taak van de diverse schepen binnen de vloot. De tocht werd beëindigd met een korte trip buitengaats.

Bezoek aan het Marinemuseum

Het excursieprogramma werd afgerond met een bezoek aan het Marinemuseum. Daar is thans o.a. een uitgebreide expositie over de betekenis van Admiraal Michiel de Ruyter voor ons land. Aan de overigens goed gestructureerde expositie komen zowel de zeer oude geschiedenis als de meer recentere uitgebreid aan bod. Doordat het museum is verspreid over verschillende gebouwen kwamen wij hier tijd te kort. Veel van onze aandacht ging naar de reeds genoemde Michiel de Ruyter-expositie in het Torengedouw en naar de onderzeeër Hr. Ms. Tonijn, die vanuit het torengedouw toegankelijk is. Voor velen een unieke kans om kennis te maken met het interieur van zo'n onderwater gevechtsschip. Een bezoek aan dit museum is zeer de moeite waard. Naast de aandacht voor de algemene geschiedenis van onze Koninklijke Marine zijn de volgende onderwerpen een volgend bezoek zeker waard: de mijnenveger Hr. Ms. Abraham Crijnsen; ramschip Zm. Ms. Schorpioen; de Geschutmakerij met o.a. de tentoonstelling Schip en Werf.

Tot besluit

Deze dag werd gezellig en sfeer vol besloten met een diner in de Marineclub. Iedereen zal prettige herinnering hebben overgehouden aan deze welbestede dag, waarop wij onze kennis van de Koninklijke Marine en haar middelen verdiepten en de relatie ermee verstevigden. Gelukkig waren aan het einde van onze excursie de avondfiles op de A2 weer opgelost en bereikten de deelnemers aan deze excursie, naar ons beste weten, allen veilig Brabant-Oost.

Met de hartelijke dank aan de Koninklijke Marine in bijzonder aan al degene die deze dag hebben doen slagen.

Elnt Harrie Baats

Hr. Ms. Johan de Witt.

NISC 2007: 'VOLLE BAK'

Van 5 t/m 7 oktober 2007 vond voor de 15e keer de 'Netherlands International Shooting Competition for Reserves' (NISC) plaats in de Legerplaats Harskamp. De belangstelling voor dit internationale hoogtepunt op schietgebied voor reservisten in Nederland was groter dan ooit tevoren: we moesten 12 teams teleurstellen met de mededeling dat de maximum capaciteit was bereikt. Bij ons 3e lustrum ontvingen wij vrijdag 5 oktober 46 teams uit 11 landen, inclusief Nederland. Op zaterdagochtend stonden dus 138 mannen en vrouwen aangetreden voor de openingsceremonie.

Het internationale deelnemersveld van die 46 teams zag er als volgt uit:

- Denemarken 2 teams
- Duitsland 11 teams
- Estland 1 team (nieuwe deelnemer)
- Italië 5 teams
- Letland 2 teams
- Nederland 8 teams
- Noorwegen 1 team
- Polen 3 teams
- Rusland 1 team
- Verenigd Koninkrijk 11 teams
- Zwitserland 1 team

Aandacht voor de briefing

Na de inschrijving, de briefing en wapeninstructies volgde de meet & greet bijeenkomst, dit keer in een gezellige sfeer in het PMT, waarmee inhoud werd gegeven aan een andere doelstelling van de NISC, namelijk het bevorderen van de onderlinge internationale contacten tussen de aanwezige reservisten. De zaterdag begon met grillige mistvelden op de schietbanen. Voor ons was dat geen verrassing. Op vrijdag hadden we al een voorproefje gehad en de weersomstandigheden waren niet noemenswaardig veranderd. Dus werd op één van de geweerbanen het voorbereide mistprogramma van kracht. Dit houdt in dat de oefeningen van 200 meter en 300 meter nu werden verschoten op 100 meter. Met het grote aantal deelnemers was het wel een race tegen de klok, die werd gewonnen, want precies op de deadline hadden alle deelnemers de oefeningen geschoten. Uiteindelijk werd het een mooie dag met een stralende zon, zoals dat bij een lustrumviering hoort. Zoals van de afgelopen jaren voor velen inmiddels bekend is, mochten de deelnemers hun 'skills' laten zien op de wapens pistool Glock 17, geweer Diemaco C7 en geweer FAL met als afwisseling het schieten op de KKW-simulatorbaan, waar de

Wapeninstructie door het Korps Mariniers

teams een nieuw ontwikkelde serie scenario's voorgeschoteld kregen, die het gevechtveld in de crisisgebieden van nu realistisch simuleerden. Tegelijkertijd konden we zien hoe in de vroege herfstzon veel internationale collega's er ontspannen bij zaten en hun ervaringen uitwisselden.

Zaterdagavond was het dan tijd voor het gala-buffet en de prijsuitreiking. In drie bussen werd vertrokken naar restaurant 'de Cantharel' bij Apeldoorn, waar in een gezellige ambiance een uitstekend buffet werd geserveerd met wederom veel positieve reacties. Aan de hoofdtafel mochten wij onze genodigden verwelkomen, waaronder kol Sondag, hoofd Afdeling Reservisten Aangelegenheden CLAS, die tevens de Inspecteur Reserve Personeel van het Commando Landstrijdkrachten vertegenwoordigde en Ikol Peek, Commandant ISK. Daarnaast hoofd afdeling reserve-personeel van het CLSK, maj Van Buren en bestuurders van de KVNRO en de AVR.M.

Onmisbaar voor dit geslaagde lustrumevenement was de ondersteuning van de vaste RSC-ondersteuningsgroep en van het personeel van 40 Natres-bataljon.

DE UITSLAGEN:

pistool individueel:

1. Maciakowski	-	Polen
2. Feldwebel Gotz	-	Duitsland
3. Unteroffizier Claus Sgt Hagenstein	-	Duitsland
	-	Nederland
5. Chrobak	-	Polen

De onbewuste uiteindelijke winnaar

Diemaco individueel:

1. Elnt Rinde	-	Noorwegen
2. Sgt Bjerregard	-	Noorwegen
3. CPO Billows	-	Verenigd Koninkrijk
4. Maj Vaalburg	-	Nederland
5. Elnt Bosch	-	Nederland

FAL individueel:

1. Maj Vaalburg	-	Nederland
2. AOO van Holstein	-	Nederland
3. FS Wyles	-	Verenigd Koninkrijk
4. Elnt Bosch	-	Nederland
5. WO1 Williams	-	Verenigd Koninkrijk

totaal klassement alle wapens:

1. Maj Vaalburg	-	Nederland

teams pistool:

1. team FNR-A	-	Italië

teams Diemaco:

1. team 20 Natres	-	Nederland

teams FAL:

1. team 20 Natres	-	Nederland

teams gecombineerde wapens - totaalklassement:

1. team 20 Natres	-	Nederland
2. team Latvia A	-	Letland
3. team NROF	-	Noorwegen

Kol Sonndag met de winnaar, maj Vaalburg

4. team C2 Coe	-	Nederland
5. team KMA	-	Nederland
6. team FNR A	-	Italië

In verband met het derde lustrum werden dit jaar ook prijzen uitgereikt aan de schutters, die in de verschillende categorieën op de 15e plaats waren geëindigd. Scherpschutterbrevetten werden in 2007 niet behaald.

Namens de Reservisten Schiet Commissie NRFK, Kolonel G. Lettinga, Voorzitter

MUSEUM STOOTTROEPEN

De redactie heeft besloten dat met ingang van deze Reserve Officier er telkens ruimte wordt gegeven aan een museum of historische collectie van de krijgsmacht. Wij hebben geen volledig overzicht van al deze collecties, dus roepen wij de beheerders op ons op hun werk te attenderen door ons een artikel met foto's te leveren. Wij zullen dit dan in overleg plaatsen. U kunt uw voorstellen mailen naar ro-redactie@kvnro.nl

De redactie

VAN VERZET TOT RODE BARET

HET STOTERSMUSEUM IN VOGELVLUCHT

Op 21 september 1944 werd in opdracht van wijlen Z.K.H. Prins Bernhard te Eindhoven het Regiment Stoottroepen opgericht. De Stoottroepen kwamen voort uit de verschillende verzetsorganisaties die strenden tegen de Duitsers. Na de bevrijding bleef het regiment bestaan en werd nog vele malen over de hele wereld ingezet. De Stoters zijn trots op hun verleden en laten dat herleven in het Stotersmuseum, gevestigd in een monumentaal pand op de Johan Willem Frisokazerne te Assen. Het 'Museum Regiment Stoottroepen Prins Bernhard', zoals het voluit heet, is de schat- én traditiekamer van het jongste regiment infanterie van de Koninklijke Landmacht. Een schatkamer vanwege de vele bijzondere militaria en artefacten, een traditiekamer omdat het de korte maar roemruchte geschiedenis van het regiment vastlegt, reconstitueert, toont, aanvult en uitdraagt. Het twee verdiepingen tellende markante gebouw, eind negentiende eeuw aangelegd als gymnastiek- en bureelgebouw, is een plaats waar zowel (oud)Stoters, andere (oud)militairen als burgers zich kun-

nen laven aan de recente militaire en daarmee Nederlandse geschiedenis. Wat krijg je te zien, of beter, wat kun je beleven? Loop mee: Van verzet tot rode baret.

RONDLEIDING

Buiten nog even genieten van de AMX-pri, dan naar binnen en (na aanmelding) de trap op; boven begint het. Je wordt direct en prominent geconfronteerd met wat de Duitse inval in mei 1940 met zich meebracht: geweld en indoctrinatie. Dit riep veel weerstand op, beginnend op schrift en eindigend in gewapend verzet. Diverse diorama's en bijzondere voorwerpen tonen het leven van de Nederlanders in de Tweede Wereldoorlog, om uit te komen bij de vorming van de regimenten 'Limburg' en 'Brabant' van de Stoottroepen. Hun inzet in Nederland en Duitsland komt in woord en beeld aan bod, uitmondend in de periode na de bevrijding. Wat moesten de Stoters toen gaan doen? Sommige demobiliseerden, anderen werden Oorlogsvrijwilliger en gingen Nederlands-Indië bevrijden. In totaal negen bataljons Stoters, vrijwilligers én dienstplichtigen, gingen scheep en werden ingezet in de Oost. Na 1950 volgde een periode in Nederland, maar begin jaren zestig moesten de Stoters, inmiddels nog één bataljon, weer overzee, naar Nieuw-Guinea. Eind 1962 kwamen ze terug, om intensief deel te nemen aan de Koude Oorlog. De fraaie en bovenal herkenbare militaire voorwerpen uit deze periode zijn uniek te noemen in de militaire museumwereld. Afdalend naar beneden kom je in periode na de val van de Berlijnse Muur. De verandering van de veiligheidssituatie in de wereld resulteerde in de opheffing van 41 Panterinfanteriebataljon R.I. Stoottroepen en de oprichting van de 11 Luchtmobiele Brigade, waarvan 13 Infanteriebataljon R.I. Stoottroepen en 11 Mortiercompagnie 'Margriet', beide gelegerd in Assen, deel van uit gingen maken. Deze kersverse beroepseenheden mochten vrijwel direct hun vaardigheden tentoonspreiden in voormalig Joegoslavië, in de encalve Srebrenica, bij Simin Han en op Berg Igman bij Sarajevo. Van deze missies is veel materiaal aanwezig. Maar daar bleef het niet bij. Eind jaren negentig werd het bataljon weer ingezet in Bosnië-Herzegovina, om in begin deze eeuw ingezet te worden in achtereenvolgens Afghanistan, Irak, Congo en wederom Afghanistan, waar de Stoters nu nog steeds, letterlijk, in actie zijn. Van deze missies doet het museum verslag, met unieke wapens, kaarten en kledij. Hoe dichtbij wil je de geschiedenis hebben?

HERDENKEN

Militaire inzet is nooit zonder gevaar; op de vele missies verloren 371 Stoters hun leven. In de Stiltekamer in het museum zijn hun namen te vinden, alsmede hun overlijdensdata en foto's

van de diverse begraafplaatsen. Zij die hen willen gedenken en herdenken kunnen dat in alle stilte doen. Jong en oud, man en vrouw, burger en (oud)militair, geconfronteerd met de gevolgen van oorlog kijken ze met andere ogen naar het uitgestalde wapentuig. Zo vervult de Stiltekamer meerdere functies.

VRIJWILLIGERS

Het Stotersmuseum wordt door professionele vrijwilligers beheerd, onderhouden en geactualiseerd. Deze duizendpoten verzorgen verder rondleidingen, assisteren bij schoolbezoeken, houden de collectie op peil en weten deze op soms ingenieuze wijze uit te breiden. Daarnaast zijn zij thuis in het uitgebreide en unieke archief, vol egodocumenten, gevechtsverslagen, stafkaarten en meer op schrift gestelde Stotershistorie. Een collectie die menig onderzoeker doet watertanden en ook nog eens uitstekend raadpleegbaar is. De vrijwilligers uit Ermelo, tot 1994 standplaats van de Stoters en hun museum, hebben daar jarenlang werk aan gehad.

HET STOTERSMUSEUM, TJOKVOL GESCHIEDENIS! NIEUWSGIERIG?

Stoottroepen Museum

Woensdag en donderdag 13.00 – 16.00, Vrijdag 13.00 – 17.00

J.W.F.-kazerne

Balkenweg 3, 9405 CC Assen

Telefoon: 0592-358163

Internet: www.stoottroepers.nl

Legitimatiebewijs voor kazernebetreding verplicht

DEELNEMEN AAN DE NIJMEEGSE VIERDAAGSE 2008

Altijd al eens mee willen doen aan de Vierdaagse? Al eens mee gedaan, maar dat is al weer heel lang geleden? Of behoort je tot de vaste kern van het NRFK Vierdaagse detachement en loop je dit jaar ook weer mee. Actief reservisten en tevens lid van de KVNRO of AVRМ kunnen meedoen in het NRFK-detachment, dat ook in 2008 weer meedoet aan de Vierdaagse. De militaire deelnemers worden in het tijdelijke militaire kamp Heumensoord gelegerd: dat betekent dat u zich geen zorgen hoeft te maken over een slaapplek, eten en medische verzorging. De Vierdaagse vindt dit jaar plaats van 14 t/m 18 juli. Ons detachement traint twee keer gezamenlijk, voor de rest is de training naar eigen inzicht in te richten.

Inschrijven voor een militair startbewijs kan tot uiterlijk 30 maart, dus voor die tijd kunt u zich opgeven (of informatie vragen) bij Herman Steendam, tel. 0654 643043 of email: herman.steendam@nn.nl

UIT EN THUIS: BUJUMBURA EN BRABANT

Luitenant-kolonel der Grenadiers Wiet van Banning werkte 6 maanden als militair adviseur op het gebied van de hervorming van de veiligheidssector (SSR) in het Burundese leger. Hij werd opgevolgd door maj Jen Fongers Nieubuurt. Een achtergrond verhaal over de SSR missie Burundi van de hand van Ikol Alwin van den Boogaard die werkzaam is bij de VN missie BINUB wordt binnenkort gepubliceerd in het blad 'ARMEX'.

Wiet van Banning schrijft over ervaringen tijdens zijn missie in Burundi en de eerste maanden na zijn terugkeer in Nederland. Een deel van dit artikel verscheen eerder in de 'MONITOR'.

Het Thuisfrontcomite (TFC) van de CLAS geeft samen met de Sectie Communicatie van het Commando Landstrijdkrachten maandelijks het blad Monitor uit. De door de militair opgegeven eerste en tweede relaties ontvangen dit blad met onder ander informatie over de activiteiten van het TFC-KL, de situatie in de diverse missiegebieden en de telefoencirkel.

Monitor probeert een representatief beeld te geven van actuele gebeurtenissen, feiten, ontwikkelingen, meningen en gevoelens binnen en rondom de uit te voeren vredesoperaties. Bij deze berichtgeving wordt uitgegaan van de twee doelgroepen van Monitor: de uitgezonden militair en het thuisfront..

IMPRESSIES UIT BUJUMBURA

Sinds 5 maanden werk ik hier op de Etat-Major, het hoofdkwartier van het Burundese Ministerie van Defensie in Bujumbura als militair adviseur op het gebied van SSR, de hervorming van de veiligheidssector. Na een paar weken waren ze er aan gewend, een Europeaan in een slobberig junglepak die met een rugzak over zijn schouder over hun kazerne banjert. Wel met een blinkend gepoetst Grenadierembleem natuurlijk, adel verplicht als vooruitgeschoven post van het Regiment.

Een beetje anders blijft het natuurlijk wel; men hier is niet gewend om teruggegroet te worden door een officier, die groeten alleen hun gelijken of hogeren in rang waarna ze elkaar eindelijk de hand gaan schudden. En zeventig procent van de staf-officieren loopt in kaki kazernetenuue, een gevechtspak draagt men alleen als je op 'Mission' het binnenland in gaat.

EREWACHT

Twee maanden geleden was ik aanwezig bij de herdenking van de moord op President Ntaryamira in 1993. Temidden van der-

tig Burundese generaals en kolonels stond ik in de brandende zon opgesteld bij het oude paleis van de Mwami, de vroegere koning van Burundi. Voor ons de herdenkingsstenen van veertien gedode Burundese staatslieden. De zweetdruppels parelde op onze gezichten, onze uniformjassen plakten tegen onze lichamen, straaltjes vocht liepen langs mijn rug naar beneden. Er stonden een kleine duizend mensen. Een hoornsignaal kondigde de aankomst van de hoogwaardigheidsbekleders aan. De erewacht van veertig man kwam in het geweer. Witte enkelstukken, witte koppels, groene halsdoeken en op hun hoofd de nieuwe door Nederland geschonken groene baretten. Inderdaad: die teveel op de kleur van onze commando's leken. Deze erewacht ben ik al vaak tegengekomen bij allerlei gelegenheden in Bujumbura. Opgesteld in de brandende zon, terwijl ze met een stap terug van de schaduw zouden kunnen profiteren. Op-

gesteld in een dertig meter brede plas van vijf centimeter diep water en dan met één spetterende klap in de houding komend. Met z'n veertigen bovenop een vrachtwagen gepropt die met hoge snelheid over de boulevard naar het vliegveld racet. Omgeven door eigen lijfwachten met Motorola radio's in de hand en loshangende hemden om hun wapens te bedekken, komen de eregasten de paradeplaats oplopen. In volgorde van oplopende belangrijkheid: eerst de voormalige presidenten Buyoya en Bagaza. Majoor Buyoya wipte zijn opvolger Bagaza tien jaar later; dat was zijn tweede succesvolle staatsgreep. Ik zie hem uit zijn ooghoeken kijken naar die vreemde Grenadier in zijn bijt. Tot slot ex-president Ndayizeye die het van loodgieter tot president bracht. Hij kwam vorige maand vrij na vijf maanden vast te hebben gezeten op beschuldiging van fraude. Hij lijkt het filosofisch op te nemen. Vervolgens arriveren achtereenvolgens de president van het parlement, dan de tweede en daarna de eerste vice-president.

In verte kondigt het geluid van sirenes de komst van de president aan; pick-ups beladen met politie en militairen blokkeren de straten rondom. Het begin van de paradeplaats stroomt vol met gepantserde en geblindeerde four-wheel drives waaruit nog voor ze tot stilstand komen bodyguards springen. Duidelijk allemaal de film 'The Sentinel' gezien. De president betreedt het schouwtoneel, donker kostuum, spiegelende zonnebril, zelfbewust. Presenteer Geweer! We ontvangen hem strak in de houding. De ceremonie eindigt drie kwartier later, na het afspelen van een toespraak van de in 1993 vermoorde president Ntaryamira. In omgekeerde volgorde verlaten de gasten het terrein. Onze overhemden en ondergoed plakken doorweekt tegen het lijf. Het kan warm zijn in het hart van Afrika.

HONGER

Twee dagen later. Iets voor 12 uur 's middags rijdt chauffeur Willy met mij de kazernepoort uit. De versleten asfaltweg langs de kliniek Prince Louis Rwagasore ligt er stoffig en heetgeblakerd bij. En net na de hoofdingang van het ziekenhuis ligt een bewegingsloze, in lompen geklede man ineengekrompen langs de kant van de weg. Geen teken van leven, ogen gesloten, gele korrels zand plakkend op het slijm rond de mond. Drie voorbijgangers stoppen, buigen zich over de gestalte en vervolgen dan hun weg. Ik neem dat alles automatisch waar vanuit mijn open portierraam, mijn hoofd nog vol van alle problemen van deze morgen en verhit door de zinderende warmte. 'Dood', denk ik automatisch. 'Aids, malaria, bloed, besmettelijk, afblijven, plastic handschoenen, niet mee bemoeien'. Willy draait de eerste zandweg naar links op. De jeep hobbelt over, in en langs de gaten en kuilen. Langzaam begint het kwartje in mijn hoofd te vallen en zeg ik tegen mijzelf 'Je laat daar toch geen mens langs de kant van de weg liggen? Ben je helemaal bedonderd, er ligt daar iemand in nood en jij rijdt maar gewoon door in je four-wheel drive?' 'Qu'es que ça passe la -bas Willy? La faim, patron!' antwoordt hij. 'Retourner Willy, on va voir on peut assister.' We draaien en stoppen bij een groentestalletje. Na wat gesteggel koop ik een tros bananen voor een derde van de vraagprijs voor blanken, de 'prix muzungu'. We rijden terug naar het miserabele hoopje mens. Ik stap uit de auto, praat tegen hem. Geen sporen van bloed of verwondingen. Een joch van hooguit 16, 17 jaar oud. Zijn ogen gaan open en hij probeert te spreken. Ik pak hem onder zijn schouders en hijs hem met zijn rug tegen een boom. Onmiddellijk vormt zich een oploopje om ons heen. Een muzungu in uniform die iemand van de straat raapt, dat zie je niet iedere dag.

Ik geef hem wat water en met hulp van Willy probeert hij een

banaan te eten. Het komt er gelijk weer uit gedropen. Van Willy begrijp ik dat hij uit Quartier 6 komt, bij Kamenge, niet ver van waar Willy zelf woont. We tillen de patiënt samen in de jeep. Op de Boulevard '28 Novembre' gekomen racen we tegen de heuvels rond Bujumbura omhoog. Vanuit de achteruitkijkspiegel zie ik onze passagier voorzichtig wat banaan eten. We zetten hem in Kamenge af. Ik stop hem 1000 Francs Burundais, dat is één dollar en de rest van de tros bananen toe.

'La faim patron', 'Honger baas'. Al drie maanden lang rij en loop ik door alle hoeken en gaten van dit land en nog nooit heb ik iemand gezien die is flauwgevallen van de honger. Ik voel me tegelijkertijd beschaamd en tevreden over wat er gebeurd is. En gelijk schiet mijn eerste les uit 1996 van een Afrikaanse collega door mijn hoofd: 'Je kunt niet heel Afrika te eten geven'.

KLEDING

Het is onvoorstelbaar in wat voor lompen gehuld je hier mensen ziet lopen. In vodden, rafels, ragebollen, todden, slierten textiel, letterlijk tot op de draad versleten. Schimmen en fantomen van wat ooit kledingstukken zijn geweest.

Natuurlijk kom je hier alle voetbalspelers van de wereld tegen in het straatbeeld. Geen spits, geen linksbuiten, geen slot op de deur of zijn naam prijkt in grote letters op de ruggen van dragers, fietsers, taximen en gauwdieven: Van Nistelrooy, Beckham, Wennemars. Daarnaast zie je reclameshirts voor bars uit Whyoming, congressen uit Barcelona, bakkers uit Alkmaar en Friteskotten uit Sint Job-in-het-Goor voorbijkomen. Heel veel Amerikaanse teksten, uiteraard ook Franse en Belgische, maar weinig shirts afkomstig uit Zuid Europa of Azië.

Een bezoek op zaterdagmorgen aan het kleine Rusizi wildpark ten noorden van Bujumbura, samen met mijn SSR collega's Alwin en Rob. Wildpark is een groot woord voor een hobbelig, modderig karrenspoor langs de rivier Rusizi. Hier en daar nijlpaarden die slechts met oren, ogen en een stukje dikke nek boven het snelstromende water uitsteken. Incidenteel een goed gecamoufleerde krokodil bijna niet te onderscheiden van een boomstronk en vogels, meestal reigers, pelikanen en wanneer je geluk hebt de azuurblauwe flits van een ijsvogel. Verstilt als een ooievaar staat in het riet aan de oever van de rivier een tengere oude man te vissen. Met een stuk bamboe, een lijn, een haakje en een heleboel geduld. Om zijn torso een door en door tot op de vierkante micromillimeter vervuilde draperie zwartgrijs textiel. Laatste wasbeurt waarschijnlijk voor de onafhankelijkheid in 1962.

Ik herinner mij dat ik achterin de auto nog een nieuw T-shirt heb liggen. Een betere bestemming dan deze kom ik vandaag niet meer tegen dus ik vraag de visserman of hij mij het plezier wil doen een cadeau van mij aan te nemen. De Franse taal kan mits goed gedoseerd, zo bloemrijk zijn dat je iemand vrijwel alles in de maag kunt splitsen. Goed gevoel om te weten dat er morgen in ergens in een volgeladen kerk een man zal zitten met op zijn rug de tekst: 'Inzake uw goed recht'.

EEN ONRUSTIGE ZONDAGMORGEN IN DE HEUVELS ROND BUJUMBURA

Vrijwel iedere zondag trok ik met 'Les Amis de la Montagne', 'De Vrienden van het Gebergte', de heuvels rond Bujumbura in. Meestal stevige hikes die een uur of 5 duren. Heuvel op, heuvel af met een kleine 200 wandelaars in witte gymkleding en sportschoenen. De route varieert tussen de 700 en de 2000 meter hoogte en voert over geitenpaadjes en bergbeken, langs

steile hellingen en dwars door nederzettingen. Vandaag zijn we 12 kilometer ten zuiden van de stad gestart aan de oever van het Tanganyika meer. Na een half uurtje houden we even halt bij de 3 meter hoge steen die herinnert aan de beroemde ontmoeting in 1871 tussen de ontdekkingsreizigers Stanley en Livingstone. Een historische plaats. Daarna trekken we via de bananenplantages de heuvels in. Ik kies vandaag samen met de majoor b.d. Simon voor het parcours met de tweede moeilijkheidsgraad. Onze groep bestaat uit 60 personen en we worden vergezeld door gewapende marine fuseliers. Twee uur later, na de passage van een beekje, worden we aan beide kanten ingesloten door een twintigtal jonge rebellen. Ons eigen gewapende escorte geeft geen krimp bij het zien van de slecht geklede, met roestige AK-47 bewapende leden van het FNL. Via radio en mobiele telefoon vinden er onderhandelingen plaats. Na 30 minuten mogen we onze tocht vervolgen. Als de leider van de rebellen een 'Bic', een balpen, bij mij probeert te schooien, wordt hij door de groepscommandant resoluut weggezwikt.

Tijdens de nazit in de 'Gato-Gato Bar' vindt de evaluatie van de tocht van deze morgen plaats. Er wordt gegrapt dat de commandant van de militaire regio die met ons meeliiep onze doortocht alleen uit heeft kunnen onderhandelen omdat hij zoveel gelijkens met de rebellen toont. Onder grote hilariteit bedankt de commandant de sprekers voor dat complimentje.

EEN KALME ZONDAGMORGEN TEN NOORDOOSTEN VAN WAALWIJK

Twee maanden later bevind ik mij op zondagmorgen op het 'Leren Zolen pad' van Waalwijk naar Waspik. De 'Tachtig van de Langstraat', mijn jaarlijkse Kennedy mars in Midden Brabant. Zo'n 45 van de 80 kilometer achter de kiezen, en mijn beide voeten zijn na het doorprikken van zes eurogrote blaren volledig afgeplakt. Collega reservist Majoor Jan Maijen en mijn jongste broer Etienne hebben mij net gelost, ik kan hun tempo net niet bijhouden. Dit zes kilometer lange fietspad biedt je het meest Hollandse uitzicht dat er bestaat, torenhoge witte stapelwolken tegen de verre einder. Ik zet mechanisch de ene voet voor de andere, stekkeren en stompen, walk the walk. Een schrale troost: ik zal vandaag in ieder geval niet worden ingesloten door jonge opstandelingen, overpeins ik voor mijzelf.

PARADE OP DE BURUNDESE ONAFHANKELIJKHEIDSDAG

In alle vroegte vertrekt mijn opvolger Jen Fongers Niebuurt die gisteren in Bujumbura is aangekomen samen met mij naar het huis van onze Burundese counterpart. Op chique vandaag, DT met batons want we hebben een plaats op de eretribune tegenover het voetbalstadium Prins Louis Rwagasore waar de

President de jaarlijkse parade ter gelegenheid van de onafhankelijkheidsdag af zal nemen. Wekenlang is hier door duizenden militairen en politiemensen voor geoefend. Op de Boulevards rond Bujumbura werd iedere morgen eindeloos geëxerceerd. En vandaag zullen leger en politie hun beste beentje voor gaan zetten. En allemaal in hagelnieuwe gevechtspakken gestoken. US camouflage voor het leger (met Nederlandse baretten) en Chinese blauwe uniformen voor de politie. Burgerafvaardigingen van scholen, verenigingen, overheidsdiensten en het bedrijfsleven openen het urenlange defilé. Elke sector uit de Burundese maatschappij is vertegenwoordigd. Van monteurs in overall tot traditionele chefs met speer en hoofdtooi.

Twee Hind 24 's van de Luchtmacht stuiven laag over het publiek met spectaculair vertoon van vliegerschap. Een paar duizend militairen en politiemannen komen in paradepas voorbij de tribune gemarcheerd. Als het volkslied klinkt staat iedereen op de tribunes strak in de houding: voormalige rebellen naast militairen van het klassieke regeringsleger: 'Unité', Eenheid.

HERDENKING VAN DE LUCHTLANDINGEN BIJ ARNHEM

Na een afsprong uit de C 130 maak ik een prima landing op de Ginkelse heide. De sores van de herhaling grondopleiding ben ik weer helemaal vergeten. In het laatste rot van de Nederlandse parachutisten die vandaag meesprongen marcheer ik naar de ruimte naast de Schaapskooi waar de herdenkingsplechtigheid zal plaatsvinden. Vooraf schouwt de burgemeester van Ede mevrouw Netelenbos samen met de commandanten van de Luchtmobiele Brigade en 4 Para de troepen. Met gepaste trots sta ik als oudste en enige 'blenco' in de houding tussen de rode baretten. Na de toespraken worden kransen gelegd en de volksliederen van Engeland, Polen en Nederland gespeeld. Met name tijdens de minuut stilte voelt iedereen zich verenigd, veteranen van toen en schoolkinderen van nu, burgers en militairen.

MINISTERIEEL BEZOEK IN BUJUMBURA

Juni 2007: Minister van Ontwikkelingssamenwerking Bert Koenders bezoekt Burundi. En omdat mijn werkgebied, SSR, de hervorming van de veiligheidssector, op het snijvlak van Defense and Diplomacy ligt, brengt hij een bezoek aan de Burundese minister van Defensie, Luitenant-generaal Niyoyankana is een charismatische troepengeneraal waarvoor je vanzelf je benen uit je lijf loopt. Mijn minister brengt dus een bezoek aan mijn minister. Gelukkig brengt me dat niet in de problemen want beide ministers blijken uitstekend met elkaar overweg te kunnen. 's Morgens om acht uur zijn beide heren een uur lang in een open en diepgaand gesprek gewikkeld; Koenders enthousiast en dynamisch, Niyoyankana gevat en charmant. Alle problemen, valkuilen en oplossingsrichtingen waarvoor de jonge democratie Burundi staat passeren de revue.

Na afloop begeleiden we de Nederlandse minister naar diens

auto. Generaal Niyoyankana pakt mijn hand beet terwijl hij wat tegen Koenders grapt. En daar sta ik dan op de binnenplaats van een brakke kazerne, hand in hand met een Burundese generaal mijn minister van ontwikkelingssamenwerking uit te zwaaien.

OP BEZOEK BIJ DE MINISTER OP HET PLEIN

Begin november mogen drie Nederlandse officieren die in Burundi en de DR Congo SSR missies hebben uitgevoerd verslag uitbrengen aan minister van Defensie Van Middelkoop.

In zijn statige werkkamer die uitkijkt over het Plein in Den Haag vertellen we hem van onze ervaringen. In een flash back zie ik mezelf 50 jaar geleden terug. Als tienjarig jongetje in korte broek was ik eerder in dit gebouw. Ik mocht toen op bezoek op het kantoor van oom Frans, die uniformontwerper op het departement was. In hetzelfde gebouw dat toen nog het Ministerie van Oorlog heette.

GROOT VERDRIET IN BUJU

Als we na de onafhankelijkheidsparade onze lege magen vullen in een restaurant aan de rand van de binnenstad zie ik dat mijn chauffeur Willy wat achteraf zit te huilen. Ik loop naar hem toe. Hij huilt gierend, met grote uithalen, schokschouderend van ontroostbaar verdriet. Met moeite krijg ik eruit wat gebeurd is. Hij heeft net gehoord dat zijn schoonzusje van 22 jaar vanmorgen is verongelukt. In Nyanza Lac is een taxibusje met 18 inzittenden over de kop geslagen: 5 doden. Ik geef hem wat geld om er samen met zijn vrouw naar toe te kunnen gaan. Met mijn arm om zijn schouder geslagen breng ik hem naar de standplaats van brommertaxi's. De wachtposten aan de overkant van de straat kijken verwonderd toe: Troost en verdriet uiten en delen is hier heel gewoon, maar Willy en ik vormen wel heel grote uitersten.

TREUREN IN BRABANT

Op het klein stationnetje waar ik 's morgens in de vroege de forensentrein naar mijn baan in de randstad neem ligt deze maandagmorgen een rose teddybeer omringt door bossen bloemen. Zaterdagavond is er hier een 17-jarig meisje gegrepen door de voortrazende intercity toen ze nog net probeerde het spoor over te steken. De dagen erna groeit er een klein herdenkingsplekje met bloemen en brieven, foto's en waxinelichtjes. In de weken daarna verpieteren alle treurbetuigingen in wind en regen maar het bergje bloemen en brieven blijft liggen, onaangetast door de passerende treinen. Wij dagelijkse reizigers kijken er iedere dag weer even terloops naar en delen in een onpeilbaar en onbekend verdriet. En eigenlijk geeft dat weer een beetje troost bedenk ik.

CIOR PRESIDENCY 2008-2010

Zoals u bekend zal zijn, zal met ingang van juli 2008 de KVNRO het voorzitterschap (Presidency) van CIOR (Confédération Interalliée des Officiers de Réserve) gaan bekleden. Aan het eind van het zomercongres te Istanbul dragen de Canadese het stokje aan ons over.

Inmiddels is een kernteam benoemd om invulling te gaan geven aan deze klus, bestaande uit de volgende 5 leden van onze vereniging: lkol Rob Peters, lkol Arthur Bolder, lkol Gert Dijk, maj Hans Garrels en maj Marc Daverveldt. Het kernteam zal onderling de taken en verantwoordelijkheden verdelen.

Naast het kernteam zullen er enkele projectofficieren worden aangesteld. Hun taken zullen divers zijn en omvatten:

- het verlenen van hand- en spandiensten tijdens (een van) de congressen,
- het organiseren van (een van) de 4 In Between Meetings (IBM's) die in ons land zullen worden gehouden
- het uitvoeren van projecten op media-gebied
- het voorbereiden van (een van) de 2 symposia (zomer 2009 en zomer 2010)

Naar aanleiding van onze oproep in de RO 4-2007 heeft een aantal leden aangegeven geïnteresseerd te zijn in het vervul-

len van een functie binnen het Presidency-team. Echter het genoemde tijdsbeslag (50 dagen per jaar) betekende een groot bezwaar. De bovengenoemde functies als projectofficier zullen minder tijd vergen. Wie alsnog geïnteresseerd is kan zich melden door een e-mail te sturen naar: abolder@epo.org

CIOR IN 2007

Het Canadese Presidency had het jaar 2007 het volgende thema meegegeven: Post Deployment Care of Reservists. Een hele brede titel, zodat veel activiteiten van CIOR onder dit thema konden vallen. Binnen de diverse committees is dit onderwerp van gesprek en discussie geweest. Het hoogtepunt was het symposium tijdens het zomercongres in Riga dat geheel aan dit onderwerp was gewijd. Voor de geïnteresseerden, zie www.cior.net voor het verslag van dit symposium en de belangrijkste conclusies. In december heeft CIOR-President McNary hiervan verslag uitgebracht aan het NATO-Military Committee.

CIOR IN 2008

In 2008 is het overall-thema van CIOR: Employer Support. Ook nu zal in de diverse committees dit onderwerp op de agenda staan en zal het Symposium tijdens het zomercongres te Istanbul deze titel dragen.

AFDELINGSACTIVITEITEN

Veel afdelingsactiviteiten van de KVNRO staan ook open voor leden van andere afdelingen. Indien u in het activiteitenoverzicht iets van uw gading ziet buiten de eigen regio, neem dan contact op met de secretaris van de organiserende afdeling of een bij de activiteit genoemde organisator. Houd er rekening mee dat aan deelnemers van buiten de afdeling soms een (grotere) bijdrage in de kosten wordt gevraagd.

LANDELIJKE EN INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

Algemeen bestuursvergadering

18 februari 2008, Amersfoort

Algemeen bestuursvergadering

14 april 2008, Amersfoort

91ste Algemene vergadering

mei 2008, Limburg

CIOR - MIL COMP

Kap Ir C.J.G.M. Versteegden

casverst@yahoo.com

06 - 2041 9417

Centrale trainingen op vrijdagavond 20.30u en zaterdag de gehele dag op:

22,23 februari

14,15 maart

4,5 april

23,24 mei

Locatie: RvS kazerne te Oirschot

AMSTERDAM-KENNEMERLAND

Secr: Ing. J.G.J. Borsboom

Ds. M.L. Kingweg 217

1504 DG Zaandam

tel: 075 - 616 6185 (p)

075 - 653 3618 (k)

e-mail: janborsboom@hetnet.nl

Schietsen

Inl: G. Vermes

020 - 453 77 73 (p)

BRABANT-OOST

Secr: Kap Ing. L.W. Schaffers

Opera 100

5629 NX Eindhoven

040 - 242 3827 (p)

brabant-oost@kvnro.nl

Afdelingsbijeenkomst

Elke dinsdagavond vanaf 21.30 uur (na de sport), off/oo-mess RvS kazerne Oirschot.

Elke eerste donderdag van de maand vanaf 16.30 uur in Sociëteit 'de Bossche Bol', KEK gebouw Lunettenkazerne Vught. Aansluitend is een gezamenlijk diner.

Toegang tot de kazernes onder overleggen van een geldig legitimatiebewijs.

Inl: R. Uiterwijk 0345 - 572 711 of de secretaris

Schietsen

Schietbaan RvS

kazerne Oirschot

Inl: J. Dijkman, 040 - 245 6648,

jan.dijkman@philips.nl

Sport

Elke dinsdagavond 19.45 uur, in-doortraining/zwemmen, sportaccommodatie RvS-kazerne Oirschot.

Inl: E.J.C. Reepmaker van Belle, 040 - 283 4283

Speciale activiteiten

Informatie: G. Eversen

040 - 241 7009

Kijk ook op de website van de KVNRO onder afdeling: Brabant-Oost

FRIESLAND

Secr: J.C. Robijn

Julianalaan 34

8932 AA Leeuwarden

06 - 5385 7970

friesland@kvnro.nl

Schietsen

Inl: G. Frijling,

0566 - 621 827 (p)

G.Frijling@chello.nl

Sport

Elke maandagavond

20.00-21.00 uur

Vliegbasis Leeuwarden

Inl/opgave: via de secretaris

'S-GRAVENHAGE

Secr: Kap J. Reijnen

Willem Dreespark 25

Den Haag

070 - 388 6550

denhaag@kvnro.nl

Afdelingsbijeenkomst

Dinsdag 29 januari om 17.00 uur:

Nieuwjaarsbijeenkomst Prinses Julianakazerne. Aansluitend gezamenlijke maaltijd. Inl bij de secretaris.

Werkgroep

herdenking Ypenburg

Maj M.C.J.B. Daverveldt

06 - 4620 0858

Ypenburg@kvnro.nl

Sporten

Maandagavond Alexanderkaz., inl:

elnt R.A.J. Hofschreuder

071 - 301 2951

GRONINGEN-DRENTHE

Secr: kap (r)log W.J. Timmer

Pomonaweg 9

9919 HS Loppersum

0596 - 573 668

wjtimmer@hotmail.com

Schietsen

Inl: via de secretaris

LIMBURG

Waarnemend contactpersoon;

C. van der Ploeg

C.vdPloeg@inter.nl.net

Schietsen

Inl: K.J. Adams

045 - 525 6347

k.j.adams@versatel.nl

NOORD-BRABANT WEST

Secretaris:

Ir C.J.G.M. Versteegden

Burgemeester Vlaklaan 4

4927 AB Hooge Zwaluwe

0168 - 483 389

casverst@yahoo.com

Schietsen

Het schieten van de afdeling Noord

Brabant West vindt vanaf november 2007 plaats te Oirschot, gezamenlijk met de afdelingen Brabant Oost en Zeeland.

23 februari

15 maart

4 april

Locatie: RvS kazerne te Oirschot, aanvang 09.00 uur.

Vergeet niet U van te voren op te geven!

Inl.: maj. J.Maijen,

013 - 463 3687

OOST

Secr: Lkol Ing. A.J.(Ton) Voets

oost@kvnro.nl

Dillenburglaan 1

6881 NV Velp

026 - 362 3111

Schietsen

Inl/aanmelden:

T.W.M. Verlinden

thom.verlinden@wanadoo.nl

026 - 333 8043

ROTTERDAM

Secr: D.J. van Alphen

J. van Vessensingel 22

3065 NH Rotterdam

010 - 202 0820 (p)

010 - 202 0388 (f)

rotterdam@kvnro.nl

Afdelingsbijeenkomst

Elke derde dinsdag van de maand vanaf 18.00 uur met deelname aan de maaltijd. Inl. bij D.J. van Alphen. Opgave uiterlijk een week van tevoren via rotterdam@kvnro.nl

Schietsen

Inl: A.C. van der Giessen

0180 - 519 366 (p)

079 - 353 1273 (k)

ac.vander.giessen@hccnet.nl

Sport

Elke vrijdagavond

Inl: F.J. Nederlof

fred.nederlof@novation.nl

010 - 202 1403 (p)

TWENTE

Secr: S.C. ter Elst

Dublinstraat 21

7559 KG Hengelo

074 - 250 5884 (p)

Schietsen

Inl: J.F. Popma

074 - 277 5074 (p)

jf.popma@home.nl

UTRECHT

Secr: maj (R) J. Vinckemöller

utrecht@kvnro.nl

Messborrels

Op de donderdagen 17 januari, 21 februari, 20 maart, 17 april, 22 mei en 26 juni 2008 bent U vanaf

17:00 uur van harte welkom in HET GRAND CAFE van De De MOULINKAZERNE in Soesterberg voor de maandelijkse messborrel. Daarop aansluitend wordt in het Restaurant de maaltijd gebruikt. Deelname graag 7 (zeven) dagen voor de geplande datum doorgeven aan de heer C.P. Rademaker telf. 0343 - 414 707.

N.B. De locatie is verhuisd van Utrecht naar Soesterberg.

Schietsen

Inlichtingen en aanmelden via de schietcommissaris

J.H.J. Garrels

030 - 228 3720 of

06 - 5066 6998

jhgarrels@wanadoo.nl

ZEELAND

Secr: Ing. J.J. Botman

Breedmede 30

4337 AS Middelburg

0118 - 616 724 (p)

0118 - 652 500 (k)

Schietsen

Zie data bij Noord-Brabant West

Inl: Ing. A.P.J. van Geel

0115 - 695 826 (p)

BELGIË

Secr: Mr. M.L. Hoeberigs

Leeuwerikendreef 14

3090 Overijse, België

(00) (32) 229 546 00 (k)

(00) (32) 265 743 08 (p)

CURAÇAO

Secr: L.C.F.G. Senden

Kaya Rooi Katochi 11

Curaçao, N.A.

(+5999) 737 63 55 (p)

(+5999) 736 72 55 (f)

fasenden@attglobal.net

Afdelingsborrel

Elke laatste dinsdag van de maand vanaf 17.30 uur met deelname aan maaltijd

